

**M A S A R Y K O V A  
U N I V E R Z I T A**

PRÁVNICKÁ FAKULTA

# **Rámcové smlouvy a jejich využití v praxi**

Závěrečná práce

**VLASTA HOLZÄPFELOVÁ**

Vedoucí práce: doc. JUDr. Ing. Josef Šilhán, Ph.D.

Katedra obchodního práva  
Program: LL.M in Corporate Law

Brno 2022



**MUNI**  
LAW

## Bibliografický záznam

|                          |                                                                                               |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Autor:</b>            | Vlasta Holzäpfelová<br>Právnická fakulta<br>Masarykova univerzita<br>Katedra obchodního práva |
| <b>Název práce:</b>      | Rámcové smlouvy a jejich využití v praxi                                                      |
| <b>Studijní program:</b> | LL.M in Corporate Law                                                                         |
| <b>Vedoucí práce:</b>    | doc. JUDr. Ing. Josef Šilhán, Ph.D.                                                           |
| <b>Rok:</b>              | 2022                                                                                          |
| <b>Počet stran:</b>      | 67                                                                                            |
| <b>Klíčová slova:</b>    | Rámcová smlouva, zboží, dodávky, kupní smlouva, smlouva o smlouvě budoucí, obchodní podmínky  |

## Bibliographic record

**Author:** Vlasta Holzäpfelová  
Faculty of Law  
Masaryk University  
Department of Commercial Law

**Title of Thesis:** Framework Contracts and their Issues

**Degree Programme:** LL.M in Corporate Law

**Supervisor:** doc. JUDr. Ing. Josef Šilhán, Ph.D.

**Year:** 2022

**Number of Pages:** 67

**Keywords:** Framework Contracts, Goods, Supplies, Purchase Contract, Future Contract, Terms and Conditions

## Anotace

Téma „Rámcové smlouvy a jejich využití v praxi“ se zabývá třemi tematickými celky. Prvním je komparace české a německé právní úpravy rámcových smluv, dále komparace české právní úpravy rámcových smluv s obdobnými českými právními instituty – smlouva o smlouvě budoucí, smlouva přípravná, smlouva závislá, přičemž část této komparace se také věnuje komparaci s obchodními podmínkami. Dále se věnuje ryze praktické problematice, upozorní na vybraná problematická úskalí rámcové smlouvy na dodávky zboží a navrhne doporučená řešení v praxi.

## **Abstract**

The topic "Framework agreements and their use in practice" deals with three thematic units. The first is a comparison of Czech and German legislation on framework agreements, then a comparison of Czech legislation on framework agreements with similar Czech legal institutes – future contract, preparatory contract, dependent contract, while part of this comparison is also devoted to comparison with business conditions. Furthermore, it deals with purely practical issues, draws attention to selected problematic pitfalls of the framework contract for the supply of goods and proposes recommended solutions in practice.



## Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci LLM a téma **Rámcové smlouvy a jejich využití v praxi** zpracovala sama. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použila k sepsání této práce, byly citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury.

V Brně 1. června 2022

.....  
Vlasta Holzäpfelová



## Poděkování

Ráda bych touto cestou upřímně poděkovala svému vedoucímu závěrečné práce doc. JUDr. Ing. Josefu Šilhánovi, Ph.D., za jeho maximálně vstřícné a obětavé vedení, dále projevový lidský přístup při udělování hodnotných rad a cenných podnětů.



## Obsah

|                                                                                    |           |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Seznam pojmů a zkratk</b>                                                       | <b>13</b> |
| <b>1 Úvod</b>                                                                      | <b>15</b> |
| <b>2 Rámcové smlouvy a jejich využití v praxi</b>                                  | <b>17</b> |
| 2.1 Účel, pojem a závaznost rámcové smlouvy .....                                  | 17        |
| 2.1.1 Účel a využití rámcové smlouvy.....                                          | 17        |
| 2.1.2 Pojem a právní úprava rámcové smlouvy.....                                   | 20        |
| 2.1.3 Smlouva nominátní či inominátní? .....                                       | 21        |
| 2.1.4 Rámcová smlouva a její závaznost.....                                        | 22        |
| 2.2 Německá právní úprava rámcové smlouvy .....                                    | 23        |
| 2.3 Komparace s obdobnými právními instituty .....                                 | 25        |
| 2.3.1 Rámcová smlouva a smlouva o smlouvě budoucí.....                             | 25        |
| 2.3.2 Rámcová smlouva a smlouvy přípravné.....                                     | 26        |
| 2.3.3 Rámcová smlouva a smlouva závislá .....                                      | 27        |
| 2.3.4 Rámcová smlouva a obchodní podmínky.....                                     | 29        |
| 2.3.5 Vztah obchodních podmínek v rámcové smlouvě k dílčí realizační smlouvě ..... | 30        |
| 2.3.6 Vliv změn obchodních podmínek.....                                           | 32        |
| 2.4 Vztah rámcové smlouvy k dílčí realizační smlouvě.....                          | 32        |
| 2.4.1 Závaznost rámcové smlouvy vůči dílčí realizační smlouvě .....                | 33        |
| 2.4.2 Vliv neplatných ustanovení .....                                             | 34        |
| 2.5 Obsah rámcové smlouvy na dodávky zboží.....                                    | 36        |
| 2.5.1 Problematická úskalí rámcových smluv na dodávky zboží .....                  | 39        |
| 2.5.2 Nadpis smlouva .....                                                         | 39        |
| 2.5.3 Identifikace smluvních stran.....                                            | 40        |
| 2.5.4 Preambule smlouvy .....                                                      | 41        |
| 2.5.5 Účel smlouvy .....                                                           | 42        |

|          |                                                                    |           |
|----------|--------------------------------------------------------------------|-----------|
| 2.5.6    | Předmět smlouvy.....                                               | 42        |
| 2.5.7    | Označení a náležitosti dílčí kupní smlouvy .....                   | 44        |
| 2.5.8    | Způsob uzavírání dílčí kupní smlouvy a nabytí její účinnosti ..... | 44        |
| 2.5.9    | Ustanovení osob odpovědných .....                                  | 47        |
| 2.5.10   | Cena .....                                                         | 48        |
| 2.5.11   | Místo, okamžik a způsob odevzdání zboží.....                       | 50        |
| 2.5.12   | Lhůta dodání.....                                                  | 51        |
| 2.5.13   | Odpovědnost za vady.....                                           | 51        |
| 2.5.14   | Záruka za jakost .....                                             | 52        |
| 2.5.15   | Utvrzení dluhu .....                                               | 53        |
| 2.5.16   | Změny závazku .....                                                | 54        |
| 2.5.17   | Odstoupení od smlouvy .....                                        | 55        |
| 2.5.18   | Závěrečná ustanovení.....                                          | 56        |
| <b>3</b> | <b>Závěr</b>                                                       | <b>57</b> |
|          | <b>Resume</b>                                                      | <b>61</b> |
|          | <b>Resumé</b>                                                      | <b>62</b> |
|          | <b>Použité zdroje</b>                                              | <b>63</b> |
|          | Monografie .....                                                   | 63        |
|          | Odborné články.....                                                | 64        |
|          | Internetové zdroje.....                                            | 64        |
|          | Judikatura .....                                                   | 65        |

## Seznam pojmů a zkratk

ČR – Česká republika

Německý

občanský zákoník – Bürgerliches Gesetzbuch ze dne 18. 08. 1896, ve znění pozdějších předpisů

Občanský zákoník – zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon

o Registru smluv – zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů



## 1 Úvod

Rámcové smlouvy mají široké a rozmanité využití a jsou zpravidla uzavírány v obchodní praxi, do které vstupují soukromoprávní aspekty. Rámcové smlouvy jsou však uzavírány také v oblasti veřejnoprávní, kde je uplatňován aspekt ochrany veřejného zájmu, např. rámcové smlouvy upravující pracovní právní vztahy, spolupráci mezi veřejnými zdravotními pojišťovnami a poskytovateli zdravotní péče, významné místo rovněž zaujímají rámcové smlouvy, resp. rámcové dohody v oblasti zadávání veřejných zakázek.

Rámcové smlouvy byly široce využívány již v minulosti, a též v současné době se jedná o jeden z nejčastěji využívaných praktických právních nástrojů. Cílem této závěrečné práce proto bude rámcové smlouvy analyzovat formou analýzy aktuálních právních předpisů, soudních rozhodnutí Nejvyššího správního soudu České republiky, Ústavního soudu České republiky a relevantní literatury. Syntézou zjištěného budou poté předloženy závěry týkající se jednotlivých cílů této práce, a těmi jsou komparace právní úpravy rámcových smluv v českém a německém právním řádu, dále komparace české právní úpravy rámcových smluv s obdobnými českými právními instituty – smlouva o smlouvě budoucí, smlouva přípravná, smlouva závislá, přičemž značná část poslední uvedené komparace se bude věnovat odborné diskusi týkající se porovnání s dalším obdobným právním nástrojem, kterými jsou obchodní podmínky.

Téma závěrečné práce tedy nalézá odpovědi na obecné otázky typu: „Lze rámcovou smlouvu řadit mezi smlouvy? Pokud ano, jsou rámcové smlouvy obdobou např. smluv o smlouvách budoucích, smluv přípravných nebo smluv závislých? Jaké místo zaujímají rámcové smlouvy ve srovnání s dalším velmi užitečným právním nástrojem, kterým jsou obchodní podmínky? Jsou rámcové smlouvy jen „českým“ právním nástrojem pro realizaci dlouhodobých obchodních vztahů nebo lze shledat obdobný právní institut také např. v německém právním řádu?

Využití rámcových smluv je vzhledem k jejich právní povaze velmi rozmanité, avšak v dodavatelsko-odběratelských vztazích jsou nejčastěji uzavírány rámcové smlouvy na dodávky zboží. Téma se tedy dále profiluje na rámcové smlouvy na dodávky zboží, které se staly mezi obchodníky vyhledávaným právním nástrojem, jímž je v oblasti dodavatelsko-odběratelských vztahů dosaženo zejména právní jistoty a stability mezi

smluvními stranami. Současně však rámcová smlouva vnáší do obchodního vztahu vysoký stupeň flexibility a snížení transakčních nákladů při následných uzavíráních dílčích kupních smluv. Téma vymezuje rámcovou smlouvu na dodávky zboží zejména v souvislostech soukromého práva. V rámci dodavatelsko-odběratelských obchodních vztahů jsou z hlediska zákonem pojmenovaných smluvních typů nejvíce užívány kupní smlouvy na věci movité a rámcová smlouva na dodávky zboží, ač sama není smluvním typem nominátním, upravuje smluvní podmínky dlouhodobého obchodního vztahu, ve kterém budou uzavírány opakovaně následné dílčí realizační smlouvy, resp. právě dílčí kupní smlouvy. Rámcová smlouva na dodávky je v těchto případech shledávána jako užitečný a praktický nástroj, který je pro smluvní strany značnou úsporou a přináší výhody jak časové, tak i administrativní. Jsou proto vhodné všude tam, kde smluvní strany plánují dlouhodobou, opakovanou a kontinuální spolupráci.

Dalším cílem této práce je také upozornit prostřednictvím vybraných ustanovení rámcové smlouvy na dodávky zboží na případná problematická úskalí a předložit doporučená řešení v praxi. Proto se mimo jiné také věnuje ryze praktické problematice, zaměřené na vybraná úskalí rámcových smluv na dodávky zboží, která mohou působit problematiku v praxi.

Závěrem je předložena syntéza analyzované problematiky, týkající se zejména třech tematických celků, a to předložení poznatků o tom, jaké místo zaujímají rámcové smlouvy v právním řádu německém a právním řádu českém. Dále zajímavé poznatky, týkající se porovnání právního charakteru rámcové smlouvy s dalšími právními nástroji obdobného typu a v neposlední řadě jsou také předloženy návrhy řešení případné problematiky rámcových smluv na dodávky zboží

## 2 Rámcové smlouvy a jejich využití v praxi

### 2.1 Účel, pojem a závaznost rámcové smlouvy

#### 2.1.1 Účel a využití rámcové smlouvy

Účelem rámcových smluv je stanovit smluvní podmínky dlouhodobé dodavatelsko-odběratelské spolupráce. Jednou rámcovou smlouvou jsou zpravidla vymezena smluvních ujednání k jednotlivým a opakovaným dílčím realizačním smlouvám<sup>1</sup>, která by v případě její absence musela být sjednávána samostatně. Je-li rámcová smlouva precizně koncipována, je velmi užitečným právním nástrojem pro zajištění operativních, kontinuálních a dlouhodobých odběratelsko-dodavatelských obchodních vztahů.

Hlavní hospodářský účel rámcových smluv je spatřován zejména v úspoře transakčních nákladů smluvních stran v rámci jejich dlouhodobého obchodního styku, která se projevuje ve dvou rovinách. První rovinou je úspora ve vztahu k obsahu budoucích realizačních smluv, kdy při opakovaném uzavírání dílčích realizačních smluv stejného druhu se stejným předmětem plnění a mezi týmiž subjekty určuje část obsahu právě rámcová smlouva. Druhá rovina úspory transakčních nákladů se vztahuje k rovině časové s ohledem na zjednodušení kontraktačního procesu, neboť uzavírání dílčích realizačních smluv je na základě rámcové smlouvy velmi flexibilní a kontinuální.<sup>2</sup>

Rámcové smlouvy jsou právním nástrojem, který smluvním stranám výrazně usnadňuje proces kontraktace, neboť jej absolvují jen jednou a poté již využívají dostatečně právně upraveného závazkového vztahu.<sup>3</sup> Jsou pojmem doktrinálním<sup>4</sup> a právním nástrojem ryze praktickým, neboť ač se jedná o smlouvy zákonem nedefinované, jsou v praxi

---

<sup>1</sup> Rámcové smlouvy jsou smlouvami normativními či normotvornými a na jejich základě následně uzavírané smlouvy jsou označovány jako např. dílčí, realizační, prováděcí, konkretizační nebo finální apod. Pro účely této práce budou následně uzavírané smlouvy nazývány jako smlouvy dílčí realizační, případně dílčí kupní.

<sup>2</sup> PŘÍKAZSKÁ, Monika. Rámcové smlouvy po rekodifikaci. *Obchodněprávní revue*, s. 247.

<sup>3</sup> NOVÁČEK, Roman. Rámcové smlouvy. *Právní rozhledy*, roč. 2004, č. 1, s. 18.

<sup>4</sup> BEJČEK, Josef. Kapitola 3. Zvláštní obchodní kontraktace. In: *Obchodní smlouvy: závazky v podnikání*, s. 69.

hojně využívány. Uzavřením rámcové smlouvy je totiž vytvořen širší rámec pro dlouhodobé budoucí smluvní vztahy mezi týmiž obchodními smluvními partnery. Uzavírání následných dílčích realizačních smluv je poté již administrativně méně náročné a vyznačují se jednoduchou konstrukcí.

Vzhledem k jejich praktickému využití jsou rámcové smlouvy uzavírány na delší časové období, zpravidla na dobu jednoho a více roku, s možností jejich opakovaného prodloužení. Není výjimkou také uzavírání rámcových smluv na dobu neurčitou s ujednáním o přiměřené výpovědní době.<sup>5</sup>

S ohledem na uvedené praktické aspekty rámcových smluv byly často využívány i v minulosti, jak je např. doloženo i prvorepublikovým rozhodnutím Nejvyššího soudu Československé republiky R I 807/30 ze dne 19. 12. 1930, číslo 10397, a stejně jako dnes měly rámcové smlouvy zvláštní právní postavení ve vztahu k následným dílčím realizačním smlouvám: „[...] Šlo-li o smlouvu rámcovou, v níž bylo ujednáno množství zboží a jeho cena, nebylo však uvedeno, jaké množství zboží a kdy má být zasláno, nýbrž toto množství a tento čas měly být určeny teprve odvolávkami, jest odvolávky po rozumu § 87 a) j. n. považovati za objednávky [...]“<sup>6</sup>. V minulosti byly rámcovými smlouvami upraveny také např. pracovně právní vztahy: „[...] Odstavcem X. rámcové smlouvy ze dne 15. července 1921 jest stanoveno, že pro všechny dělníky, vyjímajíc ty, se kterými se stalo zvláštní ujednání: jest vyloučena výpověď“, to jest, že může býti propuštěn bez dodržení výpovědní lhůty [...]“<sup>7</sup>.

Rámcovými smlouvami jsou i nyní upravovány obchodní i mimo obchodní vztahy, jak je patrné z dovolání k Nejvyššímu soudu ČR, a nadále také spolupráce v oblasti pracovně právních vztahů, resp. dočasné přidělování zaměstnanců podle ustanovení § 1746 odst. 2 občanského zákoníku: „[...]Žalobu odůvodnila zejména tím, že mezi složitelem, žalovanou a žalobkyní (rovněž označenou příjemkyní) byla dne 27. 5. 2014 uzavřena „rámcová smlouva o dočasném přidělování zaměstnanců“ (dále též jen „Rámcová smlouva“), jejímž obsahem bylo upravit podmínky, za nichž

---

<sup>5</sup> NOVÁČEK, Roman. Rámcové smlouvy. In: Právní rozhledy, s. 18.

<sup>6</sup> VÁŽNÝ, František. Rozhodnutí nejvyššího soudu – ve věcech občanských (1868–1941).

<sup>7</sup> VÁŽNÝ, František. Rozhodnutí nejvyššího soudu – ve věcech občanských (1868–1941).

*bude žalobkyně zabezpečovat poskytování svých zaměstnanců jako pracovníků do výroby složiteli jako uživateli[...]<sup>8</sup>“.*

Běžně jsou např. uzavírány také rámcové smlouvy v oblasti bankovníctví, resp. otevření akreditivu podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů: „[...] Dne 14. srpna 1998 uzavřely BANKA HANÁ, a. s. (dále též jen „banka“ nebo „právní předchůdkyně žalované“) a žalobkyně „rámcovou smlouvu ve smyslu § 1 odst. 1b a § 18 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách a § 497 a násl. obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb. v platném znění“ (dále jen „rámcová smlouva“). „V čl. I. je uvedeno, že předmětem rámcové smlouvy je vymezení rozsahu finančních služeb poskytovaných klientovi pro účely jeho podnikatelské činnosti za podmínek uvedených v této smlouvě a v dílčích smlouvách; [...].<sup>9</sup>“

Upravují také např. spolupráci v oblasti přidělování kapacity dráhy dle ustanovení § 34c zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, nebo upravují spolupráci mezi Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, ostatními pojišťovnami a poskytovateli zdravotní péče dle ustanovení § 17 zákona 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů apod.

Rámcové smlouvy jsou upraveny rovněž v zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. K jejich uzavření dochází na základě splnění zadávacích podmínek v rámci veřejné soutěže o veřejnou zakázku. Odlišnou terminologií „rámcová dohoda<sup>10</sup>“ je vyjádřeno, že rámcová smlouva nemusí vždy obsahovat všechny náležitosti nominátní smlouvy dle občanského zákoníku a nevyplývají z ní přímé povinnosti smluvních stran vzájemného plnění, vztahující se k předmětu smlouvy (např. množství zboží či jeho termíny dodání apod.). Dílčí realizační smlouvy jsou uzavírány a plněny na základě rámcové dohody, která však sama o sobě nominátní smlouvou není<sup>11</sup>.

<sup>8</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 2304/2019 ze dne 11. 5. 2020.

<sup>9</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 5105/2014 ze dne 31. 5. 2016.

<sup>10</sup> Poznámka autora: v rámci zadávání veřejných zakázek je užívána odlišná terminologie, která není zcela v souladu s terminologií závazkového práva, neboť „smlouvou“ je závazek založen, avšak „dohoda“ jej ruší či mění, viz HULMÁK, Milan a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§1721–2054), 1. vydání, 2014, s. 17.

<sup>11</sup> HERMAN Pavel. A Vlastimil FIDLER. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. 2016. s. 330

Výše uvedené příklady využití rámcových smluv v praxi kladou důraz na ochranu veřejného zájmu prostřednictvím veřejnoprávní regulace v různých oblastech, čerpající ze soukromoprávního pojetí rámcových smluv odvozeného z občanského zákoníku. Dle Příkazské se takto aplikovaná veřejnoprávní regulace může projevit v úrovni kontraktačního procesu, kdy v některých případech může být vyjednaná shoda smluvních stran nahrazena autoritativním rozhodnutím orgánu státní správy, např. dle zákona o veřejném zdravotním pojištění.<sup>12</sup>

Rámcové smlouvy mohou být uzavírány mezi podnikateli navzájem (B2B), se zadavateli veřejných zakázek nebo nepodnikateli (B2C).<sup>13</sup> V současné době jsou uzavírány právě v podnikatelských vztazích<sup>14</sup> a nejčastěji za účelem uzavírání dílčích kupních smluv, viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR „*Soud prvního stupně zjistil, že žalovaná dodávala žalobkyni med luční a med Albert quality. V článku VI Smlouvy o základních podmínkách prodeje a dodávání produktů uzavřené dne 1. září 2007 (dále jako „Rámcová smlouva“), na základě, které byly mezi kupujícím a prodávajícím uzavírány individuální kupní smlouvy, si strany sjednaly, že prodávající dodá kupujícímu produkty [...]*“<sup>15</sup>.

### 2.1.2 Pojem a právní úprava rámcové smlouvy

Využití rámcových smluv je velmi rozsáhlé, přesto není současnou právní úpravou pojem „rámcová smlouva“ výslovně upraven, avšak lze jej shledat zejména v soudních rozhodnutích<sup>16</sup>. Při jejich uzavírání jsou právním podkladem také ustanovení občanského zákoníku, resp. ustanovení § 1746 odst. 2 občanského zákoníku.

Pojem „rámcová smlouva“ byl běžně používán i před přijetím současného občanského zákoníku, ale stejně jako dnes nebyl právním řádem obecně definován. Rámcové smlouvy byly uzavírány dle ustanovení § 51 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů nebo podle ustanovení § 269 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní

---

<sup>12</sup> PŘÍKAZSKÁ, Monika. Rámcové smlouvy po rekodifikaci. Obchodněprávní revue, roč. 2016, č. 9, s. 247

<sup>13</sup> NOVÝ, Dalibor. Část pátá. Rámcové smlouvy. In: Smlouvy Přípravného Druhu. 2019. s. 100.

<sup>14</sup> DOHNAL, Jakub. Kapitola 10. Specifika určitých typů smluv. Rámcové smlouvy a jejich pojetí v českém právním řádu. In: Obchodní smlouvy. 2016, s. 188

<sup>15</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 948/2014 ze dne 5. 9. 2014.

<sup>16</sup> ONDREJOVÁ, Dana. Průvodce uzavíráním smluv. 2020. s. 50.

zákoník, ve znění pozdějších předpisů, s odkazem na podpůrnou úpravu obdobných smluvních typů.<sup>17</sup>

O tom, že pojem „rámcová smlouva“ nebyl ani v minulosti nijak neobvyklým právním institutem, nasvědčuje fakt, že byl již užíván od dob tzv. První republiky, jak je doloženo např. prvorepublikovými rozhodnutími Nejvyššího soudu Československé republiky<sup>18,19</sup> a mnoha dalšími rozsudky Nejvyššího soudu České republiky, např. sp. zn. 32 Cdo 24/2010 ze dne 28. 6. 2011<sup>20</sup>.

### 2.1.3 Smlouva nominátní či inominátní?

Právní charakter rámcových smluv je tedy vzhledem k uvedenému poněkud problematický a jejich zařazení k určitému smluvnímu typu není jednoduché. Nejsou smluvním typem, avšak mohou se vztahovat k nominátním smluvním typům i smlouvám inominátním.<sup>21</sup>

Nejvyšší soud ČR rovněž v rozsudku sp. zn. 23 Cdo 1888/2007 ze dne 22. 9. 2009 definuje rámcovou smlouvu jako smlouvu inominátní a pozdějšími rozsudky tyto smlouvy judikoval obdobně:

*„Odvolací soud se nemýlí v názoru, že tzv. rámcová smlouva nezakládá závazkový vztah a pohledávky a závazky smluvních stran z ní tudíž nevznikají. Význam této nepojmenované smlouvy (srov. § 269 odst. 2 obch. zák.), jež je mezi podnikateli v obchodním styku běžně uzavírána, spočívá v tom, že strany tam, kde předpokládají dlouhodobější obchodní vztah, stanoví jejím prostřednictvím základní pravidla, jimž budou podléhat všechny konkrétní (tzv. realizační) smlouvy na jejich základě v budoucnu uzavřené, nebude-li v té či oné realizační smlouvě ujednáno jinak.“<sup>22</sup>*

S ohledem na to, že rámcovou smlouvu nelze jednoznačně přiřadit ke stanoveným smluvním typům, avšak často nese mnoho z jejich znaků

---

<sup>17</sup> POREMSKÁ, Michaela. Rámcové smlouvy versus dynamické nákupní systémy. Právní Fórum. s. 22.

<sup>18</sup> VÁŽNÝ. František. Rozhodnutí nejvyššího soudu – ve věcech občanských (1868–1941).

<sup>19</sup> VÁŽNÝ. František. Rozhodnutí nejvyššího soudu – ve věcech občanských (1868–1941).

<sup>20</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 32 Cdo 24/2010 ze dne 28. 06. 2011.

<sup>21</sup> ONDREJOVÁ, Dana. Průvodce uzavíráním smluv. 2020. s. 50.

<sup>22</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Cdo 24/2010 ze dne 28. 6. 2011.

lze spíše konstatovat, že rámcové smlouvy stojí svou právní povahou mimo typologii smluv<sup>23</sup>.

#### 2.1.4 Rámcová smlouva a její závaznost

Rámcovými smlouvami jsou založena práva a povinnosti smluvních stran, které jsou povinny dodržovat při uzavírání a plnění následných dílčích realizačních smluv, přičemž při uzavírání rámcové smlouvy smluvní strany deklarují svou vůli, která je základním předpokladem existence právního jednání a sjednávají dopředu smluvní podmínky k určité budoucí spolupráci<sup>24</sup>.

Právní podstatou rámcových smluv je rozhodovací praxe, avšak Nejvyšší soud ČR v tomto ohledu nezaujal zcela jednoznačný výklad, neboť v rámci svých rozhodnutí zastává spíše názor, že rámcová smlouva závazkový vztah nezakládá, viz právní věta v jeho rozsudku ze dne 22. 9. 2009, sp. zn. 23 Cdo 1888/2007 uvádí, že „*Rámcová smlouva je tzv. nepojmenovanou smlouvou, která nezakládá závazkový vztah; pohledávky a závazky z ní nevznikají.*“<sup>25</sup> Také rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR, např. sp. zn. 23 Cdo 1579/2014 ze dne 9. 9. 2014, je deklarováno, že „*Právní skutečnost, z níž vzniká závazkový vztah jako právní vztah obsahující právo věřitele na plnění (pohledávku) a odpovídající povinnost dlužníka splnit závazek (srov. §§ 489 a 490 obč. zák.), je teprve realizační smlouva.*“<sup>26</sup>

Právní názor Nejvyššího soudu je v podstatě stále konstantní. Nejvyšší soud ČR přistupuje k rámcovým smlouvám dlouhodobě jako ke smlouvám nezávazným, avšak rámcové smlouvy jsou smlouvami a nelze popírat jeden z hlavních principů občanského práva „*daný slib zavazuje a smlouvy mají být plněny*“<sup>27</sup>. Jestliže zavazují smlouvy jednostranným slibem, tím spíše (za použití argumentu a minori ad maius) zavazují smlouvy slibem dvoustranným. Příkazská dále upozorňuje, že pojem závaznost nelze zaměňovat se závazkem z rámcové smlouvy. Závaznost je pojem, který se vztahuje nejen k danému jednostrannému slibu, ale lze

---

<sup>23</sup> PŘÍKAZSKÁ, Monika. Rámcové smlouvy po rekodifikaci. Obchodněprávní revue, s. 247

<sup>24</sup> RABAN, PŘEMYSL. Obchodní Právo. 2020. s. 334 a dále.

<sup>25</sup> PŘÍKAZSKÁ, Monika. Rámcové smlouvy po rekodifikaci. Obchodněprávní revue, s. 247

<sup>26</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 1579/2014 ze dne 9. 9. 2014.

<sup>27</sup> Ustanovení § 3 odst. 2 písm. d) občanského zákoníku

dovodit, že se vztahuje i ke dvou a vícestranným smlouvám, neboť smlouva je synergií dvou a více jednostranných slibů, udělených si navzájem smluvními stranami. Rámcové smlouvy jsou závazné, nicméně konkrétní závazky jsou specifikovány a založeny dílčími realizačními smlouvami.<sup>28</sup> Z uzavřené rámcové smlouvy, aniž by musely být uzavřeny následné dílčí realizační smlouvy, totiž již vyplývá její závaznost např. povinnost mlčenlivosti nebo přednostní vzájemné spolupráce. Nicméně závazek poskytnutí např. plnění předmětu rámcové smlouvy se stává kompletním a určitým až na základě následného uzavření dílčí realizační smlouvy<sup>29</sup>.

Nesprávný je tedy názor, že rámcová smlouva je bez dílčí smlouvy nezávazná a je pouhou fází kontraktačního procesu.<sup>30</sup> Již samotná rámcová smlouva zavazuje smluvní strany řídit se jejími smluvními ujednáními při následném uzavírání a plnění dílčích realizačních smluv (např. ujednání o způsobu a lhůtě akceptace dílčí realizační smlouvy, ujednání o oprávněných osobách určených k akceptaci či signaci dílčí realizační smlouvy apod.).

## **2.2 Německá právní úprava rámcové smlouvy**

Rámcové smlouvy jsou právním nástrojem, který s ohledem na jejich praktické využití v obchodních vztazích přesahuje hranice České republiky. Je tedy vhodné českou právní úpravu uvést v porovnání z jednou ze zahraničních právních úprav, a to nejlépe s německou, která se s právní podstatou rámcových smluv potýká obdobně. V německé právní úpravě jsou rámcové smlouvy nazývány „Rahmenvertrag“.

*„Mit dem Abschluss eines Rahmenvertrages lassen sich bestimmte Inhalte bereits im Vorfeld regeln. Dadurch wird der Abschluss der später folgenden Einzelverträge vereinfacht. So können die diversen Einzelverträge schneller abgeschlossen werden. Diese müssen allerdings inhaltlich*

---

<sup>28</sup> PŘÍKAZSKÁ, Monika. Rámcové smlouvy po rekodifikaci. Obchodněprávní revue, s. 247

<sup>29</sup> NOVÁČEK, Roman. Rámcové smlouvy. Právní rozhledy, s. 18

<sup>30</sup> DOHNAL, Jakub. Kapitola 10. Specifika určitých typů smluv. Rámcové smlouvy a jejich pojetí v českém právním řádu. In: Obchodní smlouvy. 2016, s. 189

*auf den Rahmenvertrag abgestimmt sein.*<sup>31</sup>“ Z překladu vyplývá, že také německý právní systém shledává účel rámcové smlouvy obdobným, jedná se o právní nástroj, jehož uzavřením může být určitý obsah předem regulován. Je tím zjednodušeno uzavírání jednotlivých smluv, které budou následovat později. Tímto způsobem lze rychleji uzavřít dílčí realizační smlouvy. Ty však musí být koordinovány s obsahem rámcové dohody.

Německá doktrína se zabývá mimo jiné např. i komparací rámcové smlouvy s obdobným právním institutem, a to se smlouvou o smlouvě budoucí: „*Da sowohl Rahmen- als auch Vorvertrag auf den Abschluss künftiger Verträge abzielen, ist die Grenzziehung zwischen diesen beiden Vertragstypen nicht einfach.*“<sup>32</sup> V překladu to znamená, že přestože jsou německá rámcová smlouva i smlouva budoucí zaměřeny na uzavírání budoucích smluv, není vymezení těchto dvou smluvních typů ani pro německou doktrínu jednoduchou záležitostí.

Německé rámcové smlouvy jsou upraveny hlavním pramenem, kterým je německý občanský zákoník<sup>33</sup>, resp. jeho druhá kniha, ve které je upraveno právo závazkové §§ 241 až 853, přičemž základní pravidla německého občanského zákoníku jsou upravena v knize první §§ 1 až 240. Právním podkladem německých rámcových smluv je zde ustanovení § 305 německého občanského zákoníku, které se týká zahrnutí všeobecných obchodních podmínek do smlouvy. Jedná se o předem formulované smluvní podmínky, vhodné pro větší množství smluv. Ustanovení § 305 odstavec 3 klade důraz a stanoví, že za předpokladu splnění podmínek odstavce 2 ustanovení § 305 lze všeobecné obchodní podmínky začlenit do smlouvy. Smluvní strany jsou však na tom předem dohodnuty, obchodní podmínky jim byly dány na vědomí a měly příležitost se s nimi přiměřeně obeznámit.<sup>34</sup>

Ustanovení § 305 německého občanského zákoníku odst. 2 však nelze zcela chápat obdobným způsobem jako ustanovení § 1751 českého občanského zákoníku upravující podmínky užití obchodních podmínek

---

<sup>31</sup> JURA FORUM. Rahmenvertrag – Definition, Erklärung, Bedeutung & Vorteile. Online. [2022-05-04].

<sup>32</sup> HOFFBAUER, Christiane. Der Rahmenvertrag in der Lieferbeziehungen. Berlin: Logos Verlag Berlin, 2010. s. 22.

<sup>33</sup> Bürgerliches Gesetzbuch ze dne 18. 08. 1896, ve znění pozdějších předpisů

<sup>34</sup> RECHTSWÖRTERBUCH. Gesetzte. Bürgerliches Gesetzbuch (BGB). Online. [2022-04-03].

ve smlouvě. Srovnání obou pojetí je o to složitější, neboť německé pojetí obchodních podmínek je materiální, zatímco české pojetí je formální.

## 2.3 Komparace s obdobnými právními instituty

Nejen německá doktrína předkládá komparaci rámcové smlouvy s obdobnými právními instituty. Také české rámcové smlouvy mohou vykazovat určité paralely s dalšími právními nástroji. K posouzení právního případu se mohou použít ustanovení právních institutů co do obsahu či účelu rámcovým smlouvám nejbližší.<sup>35</sup> Doktrína řadí rámcové smlouvy mezi tzv. smlouvy přípravného druhu.<sup>36</sup> Obsahem či účelem se mohou jevit obdobnými např. smlouva o smlouvě budoucí<sup>37</sup>, smlouvy závislé<sup>38</sup> nebo např. smlouvy přípravné, tzv. punktace<sup>39</sup>, viz následující komparace.

### 2.3.1 Rámcová smlouva a smlouva o smlouvě budoucí

V návaznosti na ustanovení § 10 odst. 1 občanského zákoníku se může k rámcové smlouvě jevit obdobným právním institutem smlouva o smlouvě budoucí, neboť se jedná rovněž o smlouvu přípravnou, nikoliv realizační. Významově realizační smlouvou je konkrétní smlouva, následně uzavřená, resp. budoucí. Dalším obdobným znakem může být pojmová odlišnost smlouvy přípravné od smlouvy realizační. Ovšem základním rozdílným znakem je vyplývající povinnost zavázaných stran uzavřít budoucí smlouvu.<sup>40</sup>

Rámcové smlouvy nemohou být např. smluvním typem „smlouva o smlouvě budoucí“, neboť uzavřením rámcové smlouvy nemusí vzniknout smluvním stranám právo na uzavření následné dílčí realizační smlouvy<sup>41</sup>.

---

<sup>35</sup> Ustanovení §10 odst. 1 občanského zákoníku

<sup>36</sup> PILÍK, Václav. Část první. Smlouvy přípravného druhu obecně. In: Smlouvy přípravného druhu. 2019. s. 12.

<sup>37</sup> Ustanovení § 1785–1788 občanského zákoníku

<sup>38</sup> Ustanovení § 1727 občanského zákoníku

<sup>39</sup> Ustanovení § 1748 občanského zákoníku

<sup>40</sup> PILÍK, Václav. Část druhá. Smlouva o smlouvě budoucí. In: Smlouvy přípravného druhu. 2019. s. 18.

<sup>41</sup> NOVÁČEK, Roman. Rámcové smlouvy. Právní rozhledy, roč. 2004, č. 1, s. 18.

Také německá doktrína se zabývá stejnou problematikou ve svých „Rahmenvertrags“, neboť *„Gemeinsam haben Rahmenliefer – und Vorvertrag jedenfalls, dass der Abschluss weiterer Verträge ins Auge fassen, dennoch handelt es sich um unterschiedliche Rechtsfiguren. Als Abgrenzungskriterium wird teilweise angeführt, dass der Rahmenvertrag im Unterschied zum Vorvertrag keine Abschlusspflicht enthalte.“*<sup>42</sup> Doslovný překlad této věty z německé doktríny znamená, že v každém případě mají rámcová smlouva o dodávkách a smlouva o smlouvě budoucí společně to, že předpokládají uzavření dalších smluv, nicméně se jedná o odlišné právní údaje. Jako odlišující kritérium je často zmiňováno, že na rozdíl od smlouvy o smlouvě budoucí neobsahuje rámcová dohoda žádnou povinnost uzavřít smlouvu. Německá doktrína tedy vnímá rozdíl mezi rámcovými smlouvami a smlouvami o smlouvách budoucích zcela stejným způsobem.

Ostatně i Nejvyšší soud ČR deklaroval, že rámcové smlouvy nemohou být např. smluvním typem „smlouva o smlouvě budoucí“ *„V daném případě rámcová smlouva nemá náležitosti pojmenované smlouvy ve smyslu § 269 odst. 1 obch. zák. a co do určitosti předmětu plnění nesplňuje ani požadavek pro smlouvu nepojmenovanou ve smyslu § 269 odst. 2 obch. zák., resp. smlouvy o smlouvě budoucí (§ 269 odst. 3, § 291 obch. zák.).“*<sup>43</sup>

### 2.3.2 Rámcová smlouva a smlouvy přípravné

Přestože doktrína, ani judikatura neshledává punktace podobnými s rámcovými smlouvami, je třeba i tento právní nástroj více přiblížit. Dle občanského zákoníku považují-li smluvní strany smlouvu za uzavřenou, ač nebyly ujednány její náležitosti, které se ujednat měly, hledí se na tento projev jejich vůle jako na uzavřenou smlouvu, a to za předpokladu, že z jejich následného chování je jasné, že by smlouvu uzavřely i bez ujednaných náležitostí<sup>44</sup>. Zpravidla tato dohoda o hlavních bodech smlouvy zavazuje smluvní strany v ujednaném rozsahu a poskytuje jim možnost, aby zbývající ujednání byla sjednána a doplněna později.<sup>45</sup>

---

<sup>42</sup> HOFFBAUER, Christiane. Der Rahmenvertrag in der Lieferbeziehungen. Berlin: Logos Verlag Berlin, 2010. s. 22.

<sup>43</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 1579/2014-I ze dne 9. 9. 2014.

<sup>44</sup> Ustanovení § 1726 věta první, občanského zákoníku

<sup>45</sup> BEJČEK, Josef. Kapitola 2 Předmluvní vztahy. In: Obchodní smlouvy: závazky v podnikání. 2015. s. 28

Pro takto uzavřené smlouvy se používá pojem „předběžné smlouvy“<sup>46</sup> čili punktace, jinak také „předsmlouvy“<sup>47</sup>.

Punktace mohou být podobné s rámcovými smlouvami v následujících znacích, např. vyplývající práva a povinnosti smluvních stran z uzavřené smlouvy, jejich pojmová odlišnost od smlouvy budoucí realizační, dále absence některých ujednání, která jsou ujednána až ve smlouvě budoucí realizační. Také z této smlouvy nevyplývá závazek uzavřít v budoucnu následnou smlouvu realizační. Přesto lze u punktací nalézt oproti rámcové smlouvě odlišnost. Významnější oporou pro předběžné smlouvy jsou ustanovení občanského zákoníku týkající se obsahu smlouvy. Podmínkou účinnosti uzavřené smlouvy je dodatečné sjednání určité části obsahu smlouvy smluvními stranami, pokud si tak v předběžné smlouvě ujednaly<sup>48</sup>. Účinnost punktace je tedy ovlivněna touto suspenzivní podmínkou, oproti tomu rámcové smlouvy jsou účinné ihned po jejich uzavření<sup>49</sup>.

Nicméně i v rámcových smlouvách může být smluvními stranami sjednáno, že budou v rámci své spolupráce využívat punktace.<sup>50</sup> Hranice mezi uzavřenou punktací a pouhým přípravným záznamem či protokolem o jednání však musí být vždy více než zřejmá.<sup>51</sup>

### 2.3.3 Rámcová smlouva a smlouva závislá

Judikatura rámcovou smlouvu a smlouvu závislou neshledává jako obdobný právní nástroj, avšak je nasnadě jejich funkce porovnat. Posuzovány jsou smlouvy samostatně, je-li při témže jednání uzavřeno více smluv nebo smluv, které jsou zahrnuty do téže listiny. Pokud je však smluvním stranám známo, že z povahy či účelu těchto smluv vyplývá jejich závislost na sobě, pak vznik každé ze smluv je podmínkou vzniku

---

<sup>46</sup> KOLÁŘ, Rostislav. Část osmá. Smlouva přípravná (punktace). In: Smlouvy přípravného druhu. 2019. s. 162.

<sup>47</sup> BEJČEK, Josef. Kapitola 2 Předsmluvní vztahy. In: Obchodní smlouvy: závazky v podnikání. 2015. s. 28

<sup>48</sup> Ustanovení § 1748 občanského zákoníku

<sup>49</sup> Poznámka autora: případně po uveřejnění v Registru smluv

<sup>50</sup> KOLÁŘ, Rostislav. Část osmá. Smlouva předběžná (punktace). In: Smlouvy přípravného druhu., 2019. s. 164.

<sup>51</sup> BEJČEK, Josef. Kapitola 2 Předsmluvní vztahy. In: Obchodní smlouvy: závazky v podnikání. 2015. s. 28

i ostatních, na sobě závislých smluv. Přičemž platí, že zánik závazku z některé z těchto smluv bez uspokojení věřitele zrušuje i ostatní závislé smlouvy s obdobnými právními účinky.<sup>52</sup>

V praxi se můžeme běžně setkat s případy, kdy při témže obchodním jednání vzniknou dvě a více smluv. Příkladem může být uzavřená smlouva kupní na dodávku kancelářského nábytku u výrobce nábytku. Kupující však předpokládá, že prostor pro montáž a dodávku kancelářského nábytku nebude včas připraven, a proto je současně uzavřena smlouva o uskladnění zboží u výrobce kancelářského nábytku do doby připravenosti prostoru pro montáž a dodávku. Jedná se o smlouvy závislé, neboť smluvním stranám je znám účel těchto smluv (koupě a dodávka kancelářského nábytku) a z tohoto důvodu připojily do smlouvy o uskladnění doložku o závislosti jedné smlouvy na druhé: *„v případě, že dojde k zániku či se prokáže, že kupní smlouva na dodávku kancelářského nábytku je neplatná, dochází k zániku této smlouvy o uskladnění kancelářského nábytku do doby připravenosti prostor pro jeho montáž a dodávku.“* Jedná se tak o smlouvy závislé a při zániku smlouvy kupní, zaniká i smlouva o uskladnění kancelářského nábytku. Avšak kupující může za účelem tohoto uskladnění využít např. výhodnější nabídky a uzavřít s jinou smluvní stranou smlouvu o uskladnění kancelářského nábytku do doby připravenosti prostoru pro montáž a dodávku. Pokud nebude smluvními stranami předmětná smlouva o uskladnění opatřena doložkou o závislosti, budou obě smlouvy posuzovány samostatně.<sup>53</sup>

Byť by se dalo předpokládat, že rámcová smlouva a dílčí realizační smlouvy mohou vykazovat znaky závislosti, z hlediska komparace obou právních nástrojů lze konstatovat, že vztah rámcové smlouvy a dílčích realizačních smluv není totožným jako vztah smluv závislých. Zanikne-li závazek z dílčí realizační smlouvy, nelze dovozovat zánik rámcové smlouvy a naopak. Také při zániku rámcové smlouvy nejsou dotčeny dílčí realizační smlouvy, které byly smluvními stranami plněny.<sup>54</sup>

---

<sup>52</sup> Ustanovení § 1727 občanského zákoníku

<sup>53</sup> DOHNAL, Jakub. Kapitola 10. Specifika určitých typů smluv. Rámcové smlouvy a jejich pojetí v českém právním řádu. In: Obchodní smlouvy., 2016, s. 193

<sup>54</sup> PŘÍKAZSKÁ, Monika. Rámcové smlouvy po rekodifikaci. Obchodněprávní revue, s. 247

### 2.3.4 Rámcová smlouva a obchodní podmínky

Rámcové smlouvy nesou nejméně dva hlavní znaky. Prvním znakem jsou poskytnutá plnění až po uzavření následných dílčích realizačních smluv. Druhým znakem je, že většina podmínek smluvního vztahu je upravena právě v rámcové smlouvě a v následných dílčích realizačních smlouvách jsou již zpravidla sjednávány jen některé náležitosti, např. množství, cena a termín dodání zboží. Výhodou uzavření rámcové smlouvy je přesné vymezení podmínek smluvního vztahu.<sup>55</sup> Rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 1579/2014 ze dne 9. 9. 2014 je také zdůrazněno, že smluvní podmínky v rámcové smlouvě jsou uplatňovány při uzavírání a plnění dílčích realizačních smluv, není-li mezi smluvními stranami ujednáno jinak: „Význam rámcové smlouvy spočívá v tom, že strany tam, kde předpokládají dlouhodobější obchodní vztah, stanoví je-jím prostřednictvím základní pravidla, jimž budou podléhat všechny konkrétní (tzv. realizační) smlouvy na jejím základě v budoucnu uzavřené, nebude-li v té či oné realizační smlouvě ujednáno jinak. [...]”<sup>56</sup>.

Vzhledem k druhému znaku, o většině podmínek stanovených rámcovou smlouvou, se může jevit, že rámcové smlouvy jsou obdobným právním nástrojem jako obchodní podmínky. Tyto dva instituty však vykazují řadu rozdílů. Rámcové smlouvy jsou smlouvami samostatnými se samostatným předmětem plnění a obchodní podmínky jsou nepřímými ujednáními, na které musí být v konkrétní smlouvě odkázáno<sup>57</sup>.

Doktrína dále upozorňuje na prvek odkazu či inkorporace obchodních podmínek. Základním předpokladem aplikace obchodních podmínek je jejich řádné včlenění do smlouvy či odkázání na ně. Rámcové smlouvy oproti tomu nemusí být k dílčím realizačním smlouvám přiloženy, ani včleněny, a také není nutné v dílčích realizačních smlouvách na rámcové smlouvy odkazovat.<sup>58,59</sup>

Obchodní podmínky jsou ustanoveními, která jsou smluvním stranám všeobecně známy, avšak ustanovení v rámcových smlouvách jsou oproti tomu specifická smluvní ujednání. Tato ujednání, vycházejí

<sup>55</sup> NOVÁČEK, Roman. Rámcové smlouvy. Právní rozhledy, s.18.

<sup>56</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 1579/2014 ze dne 9. 9. 2014.

<sup>57</sup> BEJČEK, Josef. Kapitola 3. Zvláštní obchodní kontraktace. In: Obchodní smlouvy: závazky v podnikání. 2015. s. 69

<sup>58</sup> PŘÍKAZSKÁ, Monika. Rámcové smlouvy po rekodifikaci. Obchodněprávní revue, s. 247

<sup>59</sup> Ustanovení § 1751 odst. 1 občanského zákoníku

z autonomie vůle smluvních stran a jsou často výsledkem dlouhých vyjednávání smluvních stran. Obchodní podmínky jsou oproti tomu smluvním stranám předloženy, oni je přijímají a není potřeba o nich dále diskutovat.

To však nevylučuje, aby v praxi bylo odkázáno v rámcové smlouvě na obchodní podmínky jedné smluvní strany a rámcovou smlouvou byla upravena jen některá konkrétní smluvní ujednání. Oba právní instituty jsou velmi užitečnými nástroji a mohou se vhodně doplňovat. Avšak mohou být ujednání rámcové smlouvy, dílčí realizační smlouvy a obchodních podmínek v rozporu? Jakým způsobem jsou posuzovány jednotlivé případy?

### 2.3.5 Vztah obchodních podmínek v rámcové smlouvě k dílčí realizační smlouvě

Jsou-li případná ujednání rámcové smlouvy a obchodních podmínek ve střetu, mají přednost ujednání v rámcové smlouvě<sup>60</sup>. Obchodní podmínky a rámcová smlouva mají ve vztahu k dílčí realizačním smlouvám postavení pouze podpůrné. Tato skutečnost vychází právě z ustanovení § 1751 občanského zákoníku, který uvádí, že odchýlná ujednání stanovená smlouvou mají přednost před zněním obchodních podmínek. Ostatně, i německý občanský zákoník ustanovením § 305 b) o všeobecných obchodních podmínkách nastavuje obdobné pravidlo. Cílem této právní úpravy je reflektovat na autonomii vůle smluvních stran a jejich svobodu, která je více vyjadřována smlouvou než obchodními podmínkami.

Obchodní podmínky jsou nepřímými ujednáními a součástí smlouvy se stávají teprve v momentu na jejich odkázání ve smlouvě. Rozdíl mezi rámcovou smlouvou a obchodními podmínkami je zejména v tom, že rámcové smlouvy jsou smlouvami a jejich smluvní ujednání jsou ujednáními přímými.<sup>61</sup>

Rámcová smlouva tedy nemusí být k dílčím realizačním smlouvám příkládána, a ani na ni nemusí být již odkazováno, jako v případě obchodních podmínek. Na základě uvedeného tedy není nezbytné k účinnosti dílčí realizační smlouvy její obeznámení s ní (oproti obchodním

---

<sup>60</sup> Ustanovení § 1751 odst. 1, věta druhá občanského zákoníku

<sup>61</sup> PŘÍKAZSKÁ, Monika. Rámcové smlouvy po rekodifikaci. Obchodněprávní revue, s. 249.

podmínkám), ani její inkorporace<sup>62</sup>, byť se v rámci dlouhodobé spolupráce předpokládá její seznámení s ní.

Z výše uvedeného vyplývá, že v praxi mohou nastat např. následující skutečnosti:

- i. obchodní podmínky jsou připojeny k rámcové smlouvě nebo je na ně odkázáno – v případě rozporu smluvních ujednání v rámcové smlouvě s ujednáními v obchodních podmínkách, mají přednost smluvní ujednání rámcové smlouvy dle ustanovení § 1751 odst. 1 věty druhé občanského zákoníku. Vztah dílčích realizačních smluv je uplatňován v souladu s rámcovou smlouvou;
- ii. obchodní podmínky jsou inkorporovány do rámcové smlouvy – rozpor mezi vtělenými ujednáními obchodních podmínek a ujednáními smluvních stran v samotné smlouvě je zpravidla velmi těžko rozeznatelný. Dále je také nezbytné podotknout, že oba právní nástroje (smluvní ujednání rámcové smlouvy a obchodní podmínky) nejsou v postavení konkurenčním<sup>63</sup>. Vztah dílčích realizačních smluv proto bude uplatňován v souladu s rámcovou smlouvou;
- iii. obchodní podmínky jsou připojeny k dílčí realizační smlouvě nebo je na ně odkázáno – případ rozporu obchodních podmínek připojených k dílčí realizační smlouvě či odkázaných na ně se jeví poněkud problematičtější. Avšak opět s ohledem na projev autonomie vůle smluvních stran a jejich svobody v aktuálním čase při uzavírání dílčích realizačních smluv bude vhodné přistoupit k upřednostnění obchodních podmínek, neboť zde byla projevována pozdější a aktuálnější vůle smluvních stran. K tomu také: „*Pokud realizační smlouva odkazuje na obchodní podmínky odlišné od obsahu rámcové smlouvy, je třeba (skrze takový odkaz projevenou) vůli vyložit podle okolností případu, zda strany nenahrazují dříve projevenou vůli svou aktuální vůlí, byť jen v nepřímém ujednání. Zásadně tomu tak bude. Pokud realizační odkazuje na jiné obchodní podmínky než rámcová smlouva, budou mít zpravidla přednost obchodní podmínky inkorporované realizační smlouvou.*“<sup>64</sup>

---

<sup>62</sup> Poznámka autora: inkorporace – vnos nepřímého obsahu do smlouvy

<sup>63</sup> BEJČEK, Josef, KOTÁSEK, Josef, PŘÍKAZSKÁ, Monika a kol. Obchodní podmínky. 2016, s. 64.

<sup>64</sup> PETROV, Jan. Občanský zákoník: komentář. 2019. s. 1806.

### 2.3.6 Vliv změn obchodních podmínek

Rámcové smlouvy jsou uzavírány mimo jiné za účelem usnadnění kontraktačního procesu při uzavírání následných dílčích realizačních smluv. Změny obchodních podmínek, které mohou v rámcové smlouvě po jejím uzavření působit na kontraktační proces následných dílčích realizačních smluv, by měly být minimální, nicméně s ohledem na uzavírání rámcových smluv na delší časové období vznikne nejednou potřeba smluvní podmínky např. změnit či doplnit až po jejím uzavření. Rámcové smlouvy i obchodní podmínky jsou bezesporu právní nástroje, jejichž úlohou je zvýšit právní jistotu, zakotvit, formalizovat a „normalizovat“ obchodní zvyklosti<sup>65</sup>. Avšak jak je to v případě změn obchodních podmínek vtělených do rámcové smlouvy či na ně odkázaných?

Opět mohou nastat dvě situace změny znění rámcové smlouvy a znění obchodních podmínek:

- i. změna přímých ujednání v rámcové smlouvě, kdy obchodní podmínky jsou v ní inkorporovány – jedná se o změnu smlouvy a tato změna se bude posuzovat dle ustanovení § 1751 odst. 1 věty druhé občanského zákoníku;
- ii. změna obchodních podmínek, na které je v rámcové smlouvě odkázáno – za předpokladu, že je ve smlouvě ujednáno, že se mohou obchodní podmínky v přiměřeném rozsahu změnit, bude v tomto případě postupováno dle ustanovení § 1752 odst. 1 občanského zákoníku. Musí být také stanoveno, jakým způsobem bude změna obchodních podmínek druhé smluvní straně oznámena, případně aby mohl být závazek v tomto důsledku včas ve výpovědní době vypovězen.

## 2.4 Vztah rámcové smlouvy k dílčí realizační smlouvě

Vyvstává také otázka, jak právně zařadit dílčí realizační smlouvy ve vztahu k rámcové smlouvě. Závazkový vztah je sjednáván částečně v rámcové smlouvě, částečně v dílčí realizační smlouvě a jedná se přitom o jeden závazek sjednaný dvěma smlouvami, který je jimi provázán. V obecné rovině by si měly být dílčí realizační i rámcová smlouva vzájemně rovnocenné. Problematika může nastat v okamžiku určení změn

---

<sup>65</sup> BEJČEK, Josef. Někteří úskalí racionality obchodních podmínek. Právní rozhledy, s. 614–615.

podmínek smluvního vztahu, resp. co lze změnit dílčí realizační smlouvou nebo pouze rámcovou smlouvou.

S odkazem na kapitolu „Rámcová smlouva a obchodní podmínky“ nelze postupovat dle ustanovení § 1751 odst. 1 občanského zákoníku, neboť rámcové smlouvy nejsou obchodními podmínkami. Přikláním se k názoru, že změna smluvních podmínek by mohla být v určitých případech umožněna (např. možnost prodloužení lhůty pro dodání předmětu dílčí realizační smlouvy) nejen a pouze rámcovou smlouvou, ale i dílčí realizační smlouvou, a to na základě projevu autonomie vůle smluvních stran něco změnit v aktuálním čase, a to právě s ohledem na to, že rámcová smlouva je uzavírána dříve a často na delší dobu účinnosti. K takové změně však lze přistoupit jen za předpokladu, že si smluvní strany v rámcové smlouvě ujednaly, které podmínky smluvního vztahu lze měnit pouze rámcovou smlouvou a které lze případně sjednávat i v jednotlivých dílčích realizačních smlouvách. Přímo z rámcové smlouvy, např. výslovným ujednáním nebo z jejího kontextu vyplyne, že určité smluvní podmínky lze upravovat jen rámcovou smlouvou a jejich změna pouze v dílčí realizační smlouvě nebude platná.<sup>66</sup> Byla-li by tím narušena rovnováha vyjednávacích sil smluvních stran, lze přistoupit k ochranným mechanismům ochrany před zneužitím silnější pozice jedné ze smluvních stran, zejména prostřednictvím ustanovení § 433 občanského zákoníku.<sup>67</sup>

Pokud však smluvní strany naopak uváží již při uzavírání rámcové smlouvy, že nechtějí v budoucnu připustit případnou změnu smluvních podmínek dílčími realizačními smlouvami, je možné si v ní ustanovit, že smluvní podmínky lze měnit výhradně rámcovou smlouvou, kterou lze měnit či doplňovat pouze ve formě písemných dodatků odsouhlasených oběma smluvními stranami.

#### **2.4.1 Závaznost rámcové smlouvy vůči dílčí realizační smlouvě**

Není-li tedy v rámcové smlouvě uvedeno jinak a jsou-li dílčí realizační smlouvy uzavírány na základě této rámcové smlouvy, jsou smluvní podmínky v ní pro jednotlivé dílčí realizační smlouvy závazné. Rámcová smlouva nemusí být k jednotlivým dílčím realizačním smlouvám přilo-

---

<sup>66</sup> NOVÁČEK, Roman. Rámcové smlouvy. Právní rozhledy, s. 18.

<sup>67</sup> PŘÍKAZSKÁ, Monika. Rámcové smlouvy po rekodifikaci. Obchodněprávní revue, s.

žena, ani na ni nemusí být odkázáno, avšak je vhodné, aby z dílčích realizačních smluv bylo patrné, ke které rámcové smlouvě jsou vztahovány. Vztah dílčích realizačních smluv k rámcové smlouvě by měl vycházet z jejich ustanovení a měl by působit jednoznačně, jak je např. patrné z rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Cdo 3234/2014: *„Závěr, podle kterého smlouvy o provádění lesnických činností mají ve vztahu ke smlouvám o prodeji dříví charakter rámcových smluv, musí mít v souladu s uvedenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu oporu ve znění těchto (rámcových) smluv. Jinými slovy řečeno, z rámcové smlouvy musí být patrné, ve vztahu, k jakým konkrétním realizačním smlouvám (na základě této rámcové smlouvy v budoucnu uzavřeným) plní funkci rámcové smlouvy. Odvolací soud však neuvedl žádné zjištění, na jehož základě předmětnou otázku posuzoval (necitoval žádné konkrétní ujednání údajných rámcových smluv, které by podrobil výkladu v souladu s § 35 odst. 2 obč. zák. a s § 266 obch. zák.), a z povahy rámcových smluv bez dalšího vycházel. Taktéž v tomto ohledu je proto nutné považovat jeho právní posouzení věci za neúplné, a tudíž nesprávné.“*<sup>68</sup>

V návaznosti na uvedené se však jedná zejména o jednoznačnost ve smyslu typu či druhu dílčí realizační smlouvy, tzn. vztah rámcové smlouvy a dílčí realizační smlouvy je např. na úrovni kupních smluv, či smluv o dílo, nebo smluv inomínátních apod., avšak jejich podoba musí vycházet z ustanovení rámcové smlouvy a musí být nezaměnitelná.

Je proto vhodné, ač není třeba v dílčích realizačních smlouvách odkazovat na příslušnou rámcovou smlouvu, uvést v dílčí realizační smlouvě např. větu *„na základě uzavřené rámcové smlouvy ze dne ... Vám zasíláme...“*. Tento způsob je vhodný právě s ohledem na zachování právní jistoty.

Přestože není písemná forma rámcových smluv či smluv dílčích realizačních vyžadována, domnívám se, že z hlediska předpokládaného dlouhodobého obchodního vztahu je vhodná forma písemná, a to u obou druhů smluv.

#### 2.4.2 Vliv neplatných ustanovení

Do jaké míry působí neplatná ustanovení rámcových smluv či dílčích realizačních smluv na ostatní ustanovení v uvedených smlouvách? Smluvní ujednání, která jsou např. v rozporu s dobrými mravy, mohou působit na neplatnost smlouvy. Rozpor s dobrými mravy je pojmem abstraktním,

---

<sup>68</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Cdo 3234/2014 ze dne 22. 6. 2016.

který byl vymezen až soudní judikaturou, např. usnesením sp. zn. II. ÚS 249/97 ze dne 26. 2. 1998 (U 14/10 SbNU 383)<sup>69</sup>. V praxi se lze setkat s nejrůznějšími formami právních úkonů, které jsou v rozporu s dobrými mravy, avšak v oblasti smluv je rozpor s dobrými mravy vztahován nejčastěji ke smluvním pokutám. Smluvní pokuta je jedním z možných institutů, jehož účelem je utvrzení dluhu. Sankční smluvní povinnost vzniká smluvní straně v případě, že by řádně a včas neplnila povinnosti ze smlouvy vyplývající. Věřitel ji může požadovat bez ohledu, zda mu byla porušením smluvní povinnosti způsobena škoda<sup>70</sup>. Jaká výše smluvní pokuty může být nepřiměřená, a tudíž v rozporu s dobrými mravy? K moderaci výše smluvní pokuty může na návrh smluvní strany přistoupit soud a důležité pro posouzení výše smluvní pokuty budou vždy okolnosti a důvody, které vedly smluvní strany k jejímu sjednání. Nicméně bude-li výše smluvní pokuty shledána nemravnou dle ustanovení § 588 občanského zákoníku, bude se jednat o smluvní ujednání neplatná. V německém právním prostředí by se naopak tato smluvní ujednání posuzovala dle ustanovení § 139 německého občanského zákoníku „*Ist ein Teil eines Rechtsgeschäfts nichtig, so ist das ganze Rechtsgeschäft nichtig, wenn nicht anzunehmen ist, dass es auch ohne den nichtigen Teil vorgenommen sein würde*“<sup>71</sup>.“ V překladu to znamená, že je-li část právního úkonu neplatná, stává se neplatným celý právní úkon, nelze-li předpokládat, že by byl proveden i bez neplatné části. Tudíž dle německého občanského zákoníku by se v takovém případě jednalo o zcela neplatnou právní transakci, ovšem jen za předpokladu, že by zbývající část smlouvy byla platná i bez této části.

<sup>69</sup> Usnesení Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 249/97 ze dne 26. 2. 1998.

Pro posouzení této otázky, lze vycházet obecně z toho, že "dobré mravy" jsou souhrnem etických, obecně zachovávaných a uznávaných zásad, jejichž dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti.

Tento obecný horizont, který vývojem společnosti rozvíjí i svůj morální obsah v prostoru a času, musí být posuzován z hlediska konkrétního případu také právě v daném čase, na daném místě a ve vzájemném jednání účastníků právního vztahu.

<sup>70</sup> Ustanovení § 2048 odst. 1 občanského zákoníku

<sup>71</sup> RECHTSWÖRTERBUCH. Gesetzte. Bürgerliches Gesetzbuch (BGB). Online. [2022-04-03].

Český občanský zákoník upravuje tuto skutečnost ustanovením § 576 takto: „*Týká-li se důvod neplatnosti jen takové části právního jednání, kterou lze od jeho ostatního obsahu oddělit, je neplatnou jen tato část, lze-li předpokládat, že by k právnímu jednání došlo i bez neplatné části, rozpoznala-li by strana neplatnost včas.*“ Z uvedeného vyplývá, že český občanský zákoník má snahu zachovat platnou co největší část smluv, i přes obsahující neplatná ustanovení. To platí jak pro smlouvy rámcové, tak i pro smlouvy dílčí realizační. Neoddělitelnými částmi jsou přitom ty části, které jsou tvořeny podstatnými náležitostmi smlouvy<sup>72</sup>.

V souladu s tímto ustanovením je do smlouvy rámcové, resp. do jejích závěrečných ustanovení, vhodné zařadit ustanovení např. v následujícím znění: „*Stane-li se kterékoliv ustanovené této rámcové smlouvy či dílčí realizační smlouvy neplatné, neúčinné či nevykonatelné, zůstává platnost, účinnost a vykonatelnost ostatních ustanovení této rámcové smlouvy či dílčí realizační smlouvy neovlivněna a nedotčena, nevyplývá-li z povahy daného ustanovení, obsahu rámcové smlouvy či dílčí realizační smlouvy nebo okolností, za nichž bylo toto ustanovení vytvořeno, že toto ustanovení nelze oddělit od ostatního obsahu rámcové smlouvy nebo dílčích realizačních smluv.*“

V rámci zachování budoucí právní jistoty je vhodné toto ustanovení také doplnit, tím, že smluvní strany se zavazují po vzájemné dohodě nahradit dotčené ustanovení jiným ustanovením, obsahem a účelem se nejvíce blížící původnímu, již neplatnému a neúčinnému ustanovení.

## 2.5 Obsah rámcové smlouvy na dodávky zboží

Obsah rámcové smlouvy je ovlivněn požadovaným obsahem dílčích realizačních smluv, neboť obsah rámcové smlouvy se stává součástí obsahu dílčích realizačních smluv, viz také rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 8. 2012 sp. zn. 32 Cdo 3488/2010: „*Rámcová smlouva tak nemá jiný význam (jinou funkci), než že stanoví smluvní podmínky následně uzavíraných konkrétních, realizačních smluv, tj. v tom či onom rozsahu předurčuje jejich obsah. Při vzniku realizační smlouvy (např. smlouvy kupní) uzavřené na základě rámcové smlouvy se tedy v rozsahu, v němž*

---

<sup>72</sup> OLIVA, Jakub. Kapitola 3. Podkapitola: Salvátorská klauzule. In: Obchodní smlouvy. 2016, s. 77

*strany nesjednaly v realizační smlouvě jinak, stávají pravidla (smluvní podmínky) sjednaná v rámcové smlouvě součástí obsahu realizační smlouvy*<sup>73</sup>

Z praktického pohledu využití rámcových smluv jsou zpravidla v dodavatelsko-odběratelských vztazích, nejčastěji uzavírány rámcové smlouvy za účelem uzavírání následných dílčích realizačních smluv na dodávky zboží, které jsou smlouvami kupními na movité věci. Rámcové smlouva na dodávky zboží tedy upravuje zejména kontraktační proces při uzavírání následných dílčích realizačních smluv kupních a jejich náležitosti a vztahuje se již ke konkrétnímu nominátnímu smluvnímu typu, resp. ke kupním smlouvám, dále jen „dílčí kupní smlouva“.

Dle právního slovníku je zboží názvem pro movité věci, které jsou předmětem kupní smlouvy v obchodních vztazích<sup>74</sup>. Pojem „zboží“ a definici koupě movité věci nalézáme v občanském zákoníku: „*Jako koupě movité věci se posoudí každá koupě, jejímž předmětem není nemovitá věc, jakož i koupě součástí nemovité věci, má-li kupující podle smlouvy nabýt součást po oddělení jako věc movitou. Za kupní smlouvu se vždy považuje smlouva o dodání spotřebního zboží, které je nutné sestavit nebo vytvořit.*“<sup>75</sup>

Nespornou výhodou uzavření rámcové smlouvy na dodávky zboží je bezesporu např. úspora času při administraci následných dílčích kupních smluv, fixace jednotkových cen po dobu účinnosti rámcové smlouvy, časová flexibilita rozsahu plnění rámcové smlouvy, zajištění operativních a kontinuálních dodávek předmětu smlouvy apod.

Obecné principy kontraktace podle občanského zákoníku, které se historicky vyvíjely a formulovaly zejména s přihlédnutím k nejčastěji uzavíranému smluvnímu typu, kterým je kupní smlouva, jsou uplatňovány také při uzavírání rámcových smluv na dodávky zboží, a to právě s ohledem na následné uzavírání dílčích kupních smluv. Zohledňovány jsou především ryze praktické a specifické otázky kontraktačního procesu. Smluvní ujednání rámcových smluv na dodávky zboží by se měla dotýkat základních témat, např.:

- i. způsob uzavření dílčí kupní smlouvy – s ohledem na rámcové smlouvy na dodávky zboží upravující zpravidla vyšší množství budoucích dílčích kupních smluv, je vhodné upravit i způsob předložení

<sup>73</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Cdo 3488/2010 ze dne 28. 8. 2012

<sup>74</sup> TOMSA, Miloš In HENDRYCH, Dušan a kol. Právní slovník. 3. podstatně rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1391.

<sup>75</sup> Ustanovení § 2085 odst. 1 občanského zákoníku

- návrhu na uzavření dílčí kupní smlouvy (§ 1731 občanského zákoníku), tak aby z něj byl patrný a nezaměnitelný projev vůle, např. zasláním návrhu objednávky čili dílčí kupní smlouvy. Dále upravit způsob požadované akceptace (§ 1740 občanského zákoníku), kdy původcem akceptace i oferty musí být konkrétní osoba, či kdokoliv z neurčitého okruhu osob (byla-li jim oferta určena). Akceptací se rozumí včasný souhlas (i s ohledem na § 1743 občanského zákoníku);
- ii. účinnost dílčích kupních smluv – velmi důležitá část kontraktačního procesu, neboť v rámcové smlouvě na dodávky zboží je vhodné upravit okamžik účinnosti dílčích kupních smluv. Účinnost smlouvy nastává nejdříve dnem podpisu poslední smluvní stranou. Podléhají-li dílčí kupní smlouvy režimu v souvislosti se zákonem o Registru smluv, nastává účinnost dílčích kupních smluv uzavřených smluvní stranou dle ustanovení § 2 tohoto zákona, přičemž výjimky z uveřejňování upravuje ustanovení § 3 tohoto zákona, nastává uveřejněním v Registru smluv;
  - iii. způsob, lhůta a místo dodání – zpravidla jsou přílohou rámcové smlouvy i seznamy odběrných míst, resp. míst, kam mají být dodávky zboží dodávány. Lhůta pro dodání zboží, není-li rámcovou smlouvou na dodávky ujednáno jinak, je upraveno ustanovením § 1958 odst. 2 občanského zákoníku a vyplývá z něj povinnost plnit bez zbytečného odkladu. Dobu plnění je vhodné určit stanovením lhůty;
  - iv. jakost zboží a jeho provedení – dle ustanovení § 2095 OZ, není-li ve smlouvě uvedeno jinak, je předmět plnění předán kupujícímu v ujednaném množství, kvalitě i provedení, vhodném pro účel patrný ze smlouvy či jinak obvyklý.

Mezi další základní otázky, které je vhodné v rámcových smlouvách na dodávky zboží upravit, jsou např. záruka za jakost, platební podmínky, sankční ujednání, práva třetích osob či ochrana informací apod<sup>76</sup>.

Pojetí rámcové smlouvy mohou smluvní strany volit jako maximalistické či minimalistické.

Minimalistická kupní smlouva může obsahovat jen podstatné náležitosti kupní smlouvy: označení smluvních stran, předmět smlouvy, alespoň určení kupní ceny a podpisy smluvních stran.<sup>77</sup> Avšak rámcová smlouva zpravidla upravuje delší časové období a rozsáhlejší dodávky

---

<sup>76</sup> BEJČEK, Josef. Kapitola 10. Obchodní koupě movité věci: Obchodní smlouvy: závazky v podnikání. 2015. s. 227–229.

<sup>77</sup> ONDREJOVÁ, Dana. Průvodce uzavíráním smluv. 2020. s. 43.

zboží, proto je vhodné volit spíše maximalistické pojetí rámcové smlouvy na dodávky zboží a upravit v ní komplexní podobu smluvního vztahu a budoucí spolupráce.

I přes využití maximálního smluvního potenciálu rámcové smlouvy na dodávky mohou neúplná či zcela chybějící smluvní ustanovení vnášet do obchodní spolupráce problematická úskalí. Avšak za pomoci ustanovení občanského zákoníku a podpůrného užití ustanovení zákoníku upravujícího koupi movité věci jim lze předejít.<sup>78</sup>

#### 2.5.1 Problematická úskalí rámcových smluv na dodávky zboží

Problematická úskalí rámcových smluv na dodávky spotřebního zboží, budou demonstrována na rámcové smlouvě uzavřené mezi podnikatelem a nepodnikatelem – např. státem, organizační složkou státu, jako konečným spotřebitelem dodávaného zboží (např. kancelářského sedacího nábytku, kancelářského nábytku, kovových kartoték apod.) Předmětný typ písemně uzavíraných rámcových smluv byl vybrán záměrně, neboť se jedná o smlouvy, které jsou uveřejňovány v Registru smluv v souladu se zákonem o Registru smluv. Cílem této práce však není vytvořit vzorovou rámcovou smlouvu, ale upozornit na vybraná ustanovení uzavíraných rámcových smluv na dodávky zboží mezi podnikatelem a spotřebitelem, která mohou působit na danou problematiku a předložit doporučená řešení v praxi.

#### 2.5.2 Nadpis smlouva

Rámcové smlouvy na dodávky zboží jsou zpravidla označovány nadpisem, avšak lze se setkat také s rámcovými smlouvami bez nadpisu. Bez ohledu na smluvní typ však není důležitý jejich nadpis, nýbrž jejich obsah<sup>79</sup>, viz také následující věta rozsudku Nejvyššího soudu ČR: „*Soudní praxí je obecně zastáván názor, že pro právní vztahy vyplývající z těchto tzv. inominačních smluv není rozhodující, jak je smlouva označena, nýbrž jaký je její obsah (obsah vlastního smluvního ujednání), tedy to, jak jsou vymezeny vzájemná práva a povinnosti smluvních stran; takto stanovené povinnosti jsou pak pro smluvní strany závazné.*“<sup>80</sup>

Nadpis či název tedy není zcela nezbytným prvkem rámcové smlouvy na dodávky zboží, avšak opět v rámci zachování právní jistoty

---

<sup>78</sup> Ustanovení § 2079 – § 2117 občanského zákoníku

<sup>79</sup> Ustanovení § 555 odst. 1 občanského zákoníku

<sup>80</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 2014/2014 ze dne 27. 5. 2015.

a její nezaměnitelnosti je vhodné nadpis ve smlouvě použít. V našem případě je vhodným nadpisem např. „RÁMCOVÁ SMLOUVA NA DODÁVKY“ nebo „RÁMCOVÁ SMLOUVA O DODÁVKÁCH“, přičemž za slovo dodávky bude doplněn konkrétní druh kupované movité věci, resp. zboží.

### 2.5.3 Identifikace smluvních stran

Identifikace smluvních stran je jednou z podstatných náležitostí smlouvy. Při jejich označení v rámcové smlouvě na dodávky zboží je třeba brát ve zřetel, zda jsou fyzickou osobou, podnikající či nepodnikající nebo právnickou osobou. Smluvní strany musí být identifikovány v souladu s ustanovením § 3019 občanského zákoníku: *„Údaji, podle nichž lze člověka zjistit, jsou zejména jméno, bydliště a datum narození, popřípadě identifikující údaj podle jiného právního předpisu. Identifikujícím údajem právnické osoby nebo podnikatele je identifikační číslo osoby, bylo-li jim přiděleno“*.

U osob podnikajících (fyzických i právnických) musí být dále uvedeny, dle ustanovení § 435 odst. 1 občanského zákoníku, údaje v obchodních listinách a v rámci informací zpřístupňovaných veřejnosti prostřednictvím dálkového přístupu o jejich jménu a sídle, dále u zapsaných v obchodním rejstříku údaj o tomto zápisu včetně oddílu a vložky. V případě zápisu do jiného veřejného rejstříku, údaje o tomto zápisu, a pokud byl přidělen identifikační údaj, pak také tento údaj je vhodné v rámci identifikace smluvních stran uvést.

Dále se mohou v rámcové smlouvě na dodávky zboží v rámci identifikace uvádět další údaje o smluvních stranách dle ustanovení § 435 odst. 2 občanského zákoníku, o kterých smluvní strany uváží, že jsou pro ně důležité a žádoucí, např. údaje o bankovním spojení, číslo účtu apod.

Problematická úskalí vznikající při identifikaci smluvních stran nejsou typická jen pro rámcové smlouvy, ale pro všechny smlouvy obecně. Problematika tkví zejména v tom, že je opravdu důležité ověřit a uvádět osoby, které mohou činit písemné právní úkony za příslušné smluvní strany. Není zcela výjimečné, aby přílohou smlouvy byl mimo jiné i výpis z obchodního rejstříku, je-li uzavírána smlouva s podnikatelským subjektem apod.<sup>81</sup>

Pro lepší orientaci v rámcové smlouvě na dodávky zboží je vhodné již v této části smlouvy uvést zkratky označení smluvních stran samotných či společných, které budou užívány následně v textu rámcové

---

<sup>81</sup> ONDREJOVÁ, Dana. Průvodce uzavíráním smluv. 2020. s. 89–96.

smlouvy na dodávky zboží, obvykle např. „*dále jen, kupující*“ a „*dále jen, prodávající*“ nebo „*dále jen „objednatel*“ a „*dále jen „dodavatel*“.

Příkladem je např. označení smluvních stran v rámcové smlouvě na dodávky zboží mezi obchodní společností a nepodnikatelem – státem, resp. organizační složkou státu, která nevystupuje jako smluvní strana ze své vrchnostenské pozice, ale jako jedna ze stran zakládající závazkový vztah a může být označena např. jako Česká republika – Ministerstvo financí, Česká republika – Ministerstvo kultury, Česká republika – Ministerstvo obrany nebo Česká republika – Ministerstvo vnitra apod.

„Smluvní strany:

**Česká republika – Ministerstvo financí**

se sídlem: .....  
 zastoupena: .....  
 IČO: .....  
 DIČ: .....  
 Bankovní spojení: .....  
 Číslo účtu: .....  
 Doručovací adresa: .....

*(dále jen „kupující“) na straně jedné*

a

**Obchodní společnost spol. s r. o. (název)**

se sídlem: .....  
 zastoupena: .....  
 IČO: .....  
 DIČ: .....  
 Zapsána: .....  
 Bankovní spojení: .....  
 Číslo účtu: .....

*(dále jen „prodávající“) na straně druhé*

#### 2.5.4 Preambule smlouvy

Preambule je určitým vodítkem a výkladovou pomůckou smlouvy, a to nejen pro zúčastněné, ale i nezúčastněné strany.

V případě rámcové smlouvy na dodávky zboží může preambule obsahovat např. následující:

*„Smluvní strany vzájemně deklarují záměr vynaložit veškeré úsilí k dosažení účelu a předmětu této smlouvy, jímž je uzavření rámcové smlouvy na dodávky zboží, specifikovaného níže, včetně výroby a montáže.“*

### 2.5.5 Účel smlouvy

Velmi často bývá nahrazován právě preambulí. Často bývá zaměnitelný s předmětem smlouvy, avšak je mezi nimi jistý rozdíl. Předmět smlouvy vyjadřuje „co“ má být plněno, zatímco účel deklaruje „proč“ je předmět smlouvy realizován.<sup>82</sup>

V rámcové smlouvě na dodávky zboží je účel vyjádřen např. takto:

*„Účelem této smlouvy je sjednání podmínek při zajištění dodávek nového zboží, specifikovaného níže (dále též „zboží“) na základě dílčích kupních smluv (dále jen „dílčí kupní smlouvy“).“*

Preambule, ani účel smlouvy není podstatnou náležitostí rámcové smlouvy na dodávky zboží, přesto je vhodné je uvádět. Pro jistou nezaměnitelnost a přehlednost smlouvy jsou užitečnými a praktickými nástroji. Jejich neuvedení ve smlouvě nepůsobí žádné vážné následky, protože závazky vyplývající z rámcové smlouvy jsou zpravidla rozvedeny v následujících ustanoveních smlouvy. Je tedy zcela na uvážení smluvních stran, zda přistoupí v rámcové smlouvě k uvedení preambule a účelu smlouvy, ale jejich užitečnost může nabývat na významu při uzavírání složitějších rámcových smluv, např. v oblasti stavebních prací, neboť jejich rozsah a dalších navazujících činností bude ihned od počátku více vysvětlen a budou s nimi zúčastněné, případně i nezúčastněné strany obšírněji obeznámeny.

### 2.5.6 Předmět smlouvy

Předmět rámcové smlouvy na dodávky zboží je specifický, a to zejména s ohledem na dvě skutečnosti, které musí být předmětem této smlouvy vymezeny. První skutečností je vymezení předmětu rámcové smlouvy na dodávky zboží, kterou je dlouhodobá spolupráce smluvních stran. Druhou skutečností je vymezení předmětu plnění dílčích kupních smluv.

Předmět jakékoliv smlouvy, nejen rámcové či dílčí kupní, musí být určitý, srozumitelný, možný a dovolený. Nesmí působit nejistotu a nesmí způsobit pochybnosti ohledně plnění předmětu. V praxi jsou bohužel velmi často uzavírány smlouvy s nedostatečně vymezeným předmětem plnění, které mohou být poté vykládány odlišnými způsoby, viz Usnesení

---

<sup>82</sup> ONDREJOVÁ, Dana. Průvodce uzavíráním smluv. 2020, s. 87.

Nejvyššího soudu ČR: „*Odvolací soud v dané věci vyšel ze skutkových zjištění, která nelze, jak výše uvedeno, s úspěchem v dovolání zpochybňovat, že ve smlouvě ze dne 23.8.1993 a změněné dne 6.9.1993 byl předmět díla uveden tak, že žalovaný měl zajistit „výrobu koster stolařských elementů pro nábytkovou a čalounickou finalizaci podle dispozic objednatele“, a že žádný z žalobců neprokázal a ani netvrdil, jaké konkrétní dispozice k provedení díla žalovanému dali.*<sup>83</sup>“

Každý předmět plnění je svým způsobem specifický, a ve smlouvě by tedy měl být co nejlépe konkretizován, např. jeho váha, barva, rozměry materiálu apod. Předmět plnění by však měl také obsahovat smluvní ujednání, týkající se např. montáže, dopravy a způsobu balení dodávaného zboží, případně likvidaci obalů apod. Vliv těchto základních otázek působí mimo jiné i na konečnou cenu dodávaného zboží, a je proto vhodné, aby bylo ve smlouvě uvedeno, které smluvní straně bude náležet jejich úhrada.

Není tedy nijak výjimečné, že mnohé rámcové smlouvy obsahují předmět vzájemné spolupráce a předmět plnění dílčích kupních smluv obsáhlejší a konkrétnější, a to např. za pomoci příloh, které často kladou důraz na technické vymezení předmětu plnění dílčích kupních smluv a v případě realizace je v nich již jen na ně odkazováno. Z takto definovaného předmětu plnění lze poté jasně a zřetelně ověřit, zda bylo plněno bezvadně či s vadami, v souladu s ustanovením § 1914 občanského zákoníku, a mimo jiné i v souladu s účelem samotné rámcové smlouvy.

V případě rámcové smlouvy na dodávky zboží lze doporučit vymezení předmětu plnění např. následovně:

1. *„Předmětem rámcové smlouvy je úprava podmínek při zajištění dodávek nového zboží specifikovaného v Příloze č. 1 této rámcové smlouvy (dále též „zboží“) na základě dílčích kupních smluv (dále jen „dílčí kupní smlouvy“).*
2. *Předmětem plnění dílčích kupních smluv je dodání zboží, a to včetně dopravy zboží, umístění zboží do prostor kupujícího, montáže zboží, likvidace odpadů a obalového materiálu souvisejících se splněním jednotlivých dodávek (vše dohromady dále jen jako „dodávka“ či „dodání“).*

<sup>83</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 178/2010 ze dne 18. 10. 2010.

### 2.5.7 Označení a náležitosti dílčí kupní smlouvy

S ohledem na sjednocení používání termínů či pojmů v rámci budoucí a často dlouhodobé dodavatelsko-odběratelské spolupráci by mělo být v rámcové smlouvě sjednáno označení dílčích kupních smluv. Dále je vhodné, aby si smluvní strany v rámcové smlouvě sjednaly rozsah náležitostí dílčích kupních smluv. Tento rozsah může být velmi rozmanitý a je zcela na uvážení smluvních stran v jakém rozsahu si jej ujednají.

S ohledem na zjednodušení následného kontraktačního procesu uzavírání dílčích kupních smluv si smluvní strany zpravidla zvolí nejen jejich minimalistické pojetí, ale také např. jejich jednodušší a praktické označení, a proto si již v rámcové smlouvě pro ně sjednají např. označení objednávka, dílčí kupní smlouva, realizační nebo prováděcí smlouva apod.

Z náležitostí, které by v návaznosti na rámcovou smlouvu na dodávky zboží měly být v dílčí kupní smlouvě obsaženy, lze doporučit např. následující:

*„Dílčí kupní smlouva (dále jen „Objednávka“) bude obsahovat zejména tyto náležitosti: číslo objednávky a datum vystavení objednávky; místo pro dodání zboží kupujícím; množství a označení (specifikaci) zboží; jméno, příjmení a podpis osoby odpovědné za vystavení objednávky.“*

S odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR<sup>84</sup> je také vhodné tyto náležitosti dílčích kupních smluv doplnit vazbou na předmětnou rámcovou smlouvu na dodávky, např. *„Na základě rámcové smlouvy na dodávky zboží, uzavřené dne ..... Vám zasíláme objednávku .....“* (viz také kapitola „Závaznost rámcové smlouvy vůči dílčí realizační smlouvě“).

### 2.5.8 Způsob uzavírání dílčí kupní smlouvy a nabytí její účinnosti

Tato část činí rámcovou smlouvu na dodávky zboží do určité míry specifickou, neboť oproti jiným smlouvám upravuje zpravidla proces následného uzavírání dílčích kupních smluv.

*„Osoba, které je nabídka určena, nabídku přijme, projeví-li s ní včas vůči navrhovateli souhlas. Mlčení nebo neúčinnost samy o sobě přijetím nejsou.“*<sup>85</sup> Ačkoliv není výslovně zákonem stanovená písemná forma předložení a přijetí nabídky, lze ji doporučit, a to zejména s ohledem na případné vymáhání smluvních pokut či škod, které závisí na prokázání jejich vzniku, např. z pozdního či vadného plnění předmětu dílčích

---

<sup>84</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Cdo 3234/2014 ze dne 22. 6. 2016.

<sup>85</sup> Ustanovení § 1740 občanského zákoníku

kupních smluv. Domnívám se také, že ani případné konkludentní přijetí nabídky dle ustanovení § 1744 občanského zákoníku není zcela vhodným řešením pro náš demonstrativní případ, neboť spotřebitelem je v našem případě nepodnikatel – stát, resp. organizační složkou státu, u něhož se předpokládá, že s ohledem na příslušné právní předpisy<sup>86</sup> upřednostní písemnou formu přijetí nabídky. Ostatně konkludentní přijetí nabídky je považováno za výjimečné, které vyplývá spíše ze zavedené praxe smluvních stran a jejich zvyklostí.<sup>87</sup> V souladu s uvedeným je tedy vhodné smluvně sjednat formu předložení i přijetí nabídky dílčích kupních smluv např. prostřednictvím emailové korespondence nebo poštovních služeb, datových služeb apod. „*Smlouva je uzavřena okamžikem, kdy přijetí nabídky nabývá účinnosti.*“<sup>88</sup> Účinnost dílčí kupní smlouvy v tomto případě nastává písemným přijetím nabídky poslední smluvní stranou, podléhají-li však dílčí kupní smlouvy režimu v souvislosti se zákonem o Registru smluv nastává účinnost některých z nich až uveřejněním v Registru smluv.

S ohledem na zjednodušení a zrychlení kontraktačního procesu při uzavírání dílčích kupních smluv je vhodné v rámcové smlouvě smluvně sjednat lhůtu pro písemné přijetí nabídky. Není-li tato lhůta smluvními stranami v průběhu účinnosti rámcové smlouvy dodržována, a jsou záměrně s akceptací návrhu dílčí kupní smlouvy v prodlení, je vhodné např. stanovit přiměřenou smluvní pokutu za prodlení s akceptací návrhu smlouvy a současně toto porušení zařadit do výčtu podstatných porušení, které je zákonným důvodem odstoupení od rámcové smlouvy (oproti předchozí právní úpravě pamatující jen na prodlení<sup>89</sup>) dle ustanovení § 2002 občanského zákoníku.

V případě, že podléhají dílčí kupní smlouvy uveřejnění v souvislosti se zákonem o Registru smluv, může např. nastat problematika u nabytí jejich účinnosti, a to často v důsledku smluvními stranami nesprávně sjednaného či neúplného smluvního ujednání v rámcové smlouvě. Zákon

<sup>86</sup> Zákon č. 219/2000 Sb., zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, dále např. také Zákon č. 320/2001 Sb., zákon o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů

<sup>87</sup> ELIÁŠ, Karel. Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem. 2012. s. 712.

<sup>88</sup> Ustanovení § 1745 občanského zákoníku

<sup>89</sup> PETROV, Jan. Občanský zákoník: komentář. 2019. s. 2157.

o Registru smluv stanoví povinnost uveřejňovat soukromoprávní smlouvy, jakož i smlouvy o poskytnutí dotace či návratné finanční výpomoci, jejíž smluvní stranou jsou subjekty<sup>90</sup> dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o Registru smluv, avšak s výjimkou smlouvy, jejíž výše hodnoty jejího předmětu je 50 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo nižší<sup>91</sup>. Vzhledem k tomu, že je často na základě rámcové smlouvy uzavíráno vysoké množství dílčích kupních smluv s hodnotou předmětu 50 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo nižší, sjednají si smluvní strany zpravidla okamžik nabytí účinnosti dílčích kupních smluv uveřejněním v Registru smluv jen u dílčích kupních smluv s hodnotou předmětu vyšší než 50 000 Kč bez daně z přidané hodnoty. U ostatních dílčích kupních smluv tak nastává účinnost dnem podpisu poslední smluvní stranou.

Sjednají-li si smluvní strany okamžik účinnosti dílčích kupních smluv neúplně, např. „*Prodávající bere na vědomí, že dílčí kupní smlouva nabude účinnosti dnem jejího uveřejnění dle zákona o RS*“, ač měly v úmyslu uveřejňovat jen dílčí kupní smlouvy s hodnotou předmětu vyšší než 50 000 Kč bez DPH, a přesto by byly následně plněny i dílčí kupní smlouvy s hodnotou předmětu 50 000 Kč bez daně z přidané hodnoty a nižší bez jejich uveřejnění, pak by se jednalo o plnění bez právního důvodu dle ustanovení § 2991 odst. 2 občanského zákoníku, neboť tyto dílčí kupní smlouvy nenabýly účinnosti a doba pro dodání zboží nepočala nikdy plynout. V případě takového plnění také nelze namítat neplatnost dílčích kupních smluv, neboť hodnota jejich plnění nepřesáhne stanovenou hodnotu zákonem o Registru smluv a nenastává u nich povinnost jejich uveřejnění, avšak v případě jejich plnění by se jednalo o bezdůvodné obohacení, protože od počátku nebyl k plnění právní důvod.

---

<sup>90</sup> Česká republika, územní samosprávný celek, včetně městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy, státní příspěvková organizace, státní fond, veřejná výzkumná instituce nebo veřejná vysoká škola, dobrovolný svazek obcí, příspěvková organizace územního samosprávného celku, ústav založený státem nebo územním samosprávným celkem, obecně prospěšná společnost založená státem nebo územním samosprávným celkem, státní podnik nebo národní podnik, zdravotní pojišťovna, Český rozhlas nebo Česká televize, nebo právnická osoba, v níž má stát nebo územní samosprávný celek sám nebo s jinými územními samosprávnými celky většinou majetkovou účast, a to i prostřednictvím jiné právnické osoby.

<sup>91</sup> Ustanovení § 3 odst. 2 písm. h) zákona o Registru smluv

V souvislosti s uveřejňováním dílčích kupních smluv dle zákona o Registru smluv je také vhodné smluvně určit v rámcové smlouvě na dodávky, která smluvní strana bude předmětné dílčí kupní smlouvy předkládat do Registru smluv a žádat o jejich uveřejňování.

Na základě uvedeného je proto vhodné dotčená smluvní ustanovení v rámcové smlouvě na dodávky zboží upravit např. následovně:

1. *„Dílčí kupní smlouvy budou uzavírány na základě písemné výzvy kupujícího k poskytnutí plnění, která je návrhem na uzavření dílčí kupní smlouvy, a písemného potvrzení dílčí kupní smlouvy prodávajícím, které je přijetím návrhu dílčí kupní smlouvy. Účinnost dílčí kupní smlouvy nastává dnem stanoveným touto dílčí smlouvou, jinak dnem jejího oboustranného písemného potvrzení, avšak účinnost dílčí kupní smlouvy, jejíž hodnota je vyšší než 50 000,- Kč bez daně z přidané hodnoty, nastává dnem jejího uveřejnění v Registru smluv dle zákona o Registru smluv, nestanoví-li dílčí kupní smlouva datum pozdější. Uveřejnění dílčí kupní smlouvy v Registru smluv dle tohoto ustanovení bude zajišťováno kupujícím.*
2. *Dílčí kupní smlouvu, podepsanou osobou oprávněnou za kupujícího, kupující doručí prodávajícímu. Proávající je povinen dílčí kupní smlouvu písemně potvrdit a takto potvrzenou doručit neprodleně, nejpozději však do 5 pracovní dnů následujících ode dne doručení dílčí kupní smlouvy prodávajícímu, zpět kupujícímu. Pokud nebude prodávajícím ve sjednané lhůtě doručena potvrzená dílčí kupní smlouva nebo písemné sdělení o nepřijetí dílčí kupní smlouvy, platí, že dílčí kupní smlouva není uzavřena.*
3. *Smluvní strany se dohodly, že veškerá komunikace dle předchozího článku bude probíhat výhradně písemnou elektronickou formou (tj. e-mailem), a to mezi osobami, které si smluvní strany stanovily v této smlouvě jako oprávněné.*
4. *Potvrzením dílčí kupní smlouvy prodávající vyjadřuje souhlas s obsahem objednávky a jako takovou ji akceptuje.“*

### **2.5.9 Ustanovení osob odpovědných**

V praxi bývá často opomíjeno ustanovení osob odpovědných, a to nejen v souvislosti s procesem uzavírání dílčích kupních smluv. Smluvní strany, které přistupují k uzavření rámcové smlouvy na dodávky a následných dílčích kupních smluv mívají často velmi rozmanité vnitřní organizační struktury. Je více než pravděpodobné, že osoba, která uzavírá rámcovou smlouvu na dodávky, nebude např. uzavírat dílčí

kupní smlouvy, přebírat dodávané zboží (mnohdy na více odběrných místech) či řešit případné reklamace zboží.

S ohledem na bezproblémové dodavatelsko-odběratelské vztahy, upravené rámcovou smlouvou, je pro proces uzavírání dílčích kupních smluv vhodné ustanovit OSOBY OPRÁVNĚNÉ, které budou oprávněné učinit dílčí kupní smlouvu nebo řešit případné vadné plnění předmětu dílčí kupní smlouvy. Pro případ, že je předmět plnění dílčích kupních smluv dodáván na více odběrných míst, je vhodné také určit OSOBY KONTAKTNÍ pro převzetí, kontrolu a potvrzení dodacího listu na dodávaný předmět plnění dílčích kupních smluv.

Zejména je však vhodné smluvně určit OSOBY ODPOVĚDNÉ, např. za schválení případných změn rámcové smlouvy na dodávky či změn předmětu plnění dílčích kupních smluv apod. Pravomoc osoby oprávněné, či dokonce kontaktní, nemusí být totožná s pravomocí osoby odpovědné, proto lze doporučit, aby spolu s ustanovením osob odpovědných, oprávněných či kontaktních byly v rámcové smlouvě na dodávky také podrobně vymezeny jejich pravomoci, např.:

*„K nahrazení, případné změně předmětu plnění dílčích kupních smluv specifikovaného touto rámcovou smlouvou může dojít pouze písemně při dodržení jeho technických parametrů a dodržení jeho stanovené kupní ceny. Nahrazení či případnou změnu předmětu plnění dílčí kupní smlouvy je možné provést pouze s písemným souhlasem kupujícího, a to na základě odůvodněné žádosti prodávajícího. Písemný souhlas kupujícího je oprávněna vystavit pouze OSOBA ODPOVĚDNÁ, ustanovená touto rámcovou smlouvou.“*

### 2.5.10 Cena

Dle stanovení § 2085 odst. 2 občanského zákoníku je možné, aby u kupní smlouvy na movité věci nebyla sjednána kupní cena, s tím, že za ujednanou kupní cenu platí, cena za týž nebo obdobný předmět, za kterou se v době uzavření smlouvy a za srovnatelných smluvních podmínek obvykle prodává.

Vzhledem k tomu, že jsou rámcové smlouvy na dodávky uzavírány za účelem urychlení a zjednodušení kontraktačního procesu při uzavírání dílčích kupních smluv, neshledávám zcela vhodným řešením nesjednání kupní ceny již v rámcové smlouvě. Rovněž sjednání ceny jiným způsobem, tzn. např. odkazem na znalecký posudek nebo ceny dle rozpočtu neshledávám praktickým.

Opět je zcela na uvážení smluvních stran, jakým způsobem stanoví cenu za předmět dílčí kupní smlouvy. Nejčastějším způsobem stanovení ceny je stanovení ceny pevné za předmět plnění dílčí kupní smlouvy a to např. včetně nákladů (balného, dopravného, montáže v odběrném místě kupujícího apod.). I toto řešení, byť by se dalo očekávat, že přináší výhodu pouze pro kupujícího, je v několika ohledech výhodné i pro prodávajícího. Rámcové smlouvy na dodávky zboží jsou uzavírány zpravidla na delší časové období, prodávající si tak může včas připravit skladovou zásobu předmětu plnění dílčích kupních smluv, dále odhadnout své náklady a případně učinit opatření pro jejich snížení (např. uzavřením výhodnější smlouvy o zprostředkování dopravy pro dodávání předmětu plnění kupní smlouvy do stanovených odběrných míst kupujícího, dále množstevní slevy u poskytovatelů poštovních služeb apod.).

Zpravidla jsou ceny pevné stanoveny jako ceny jednotkové včetně daně z přidané hodnoty za 1 měrnou jednotku předmětu plnění dílčích kupních smluv a mohou být stanoveny přímo v rámcové smlouvě na dodávky nebo např. v její příloze, která je součástí rámcové smlouvy na dodávky.

Jedním z dalších častých problematických úskalí rámcových smluv na dodávky zboží však v posledních letech je nárůst cen za předmět plnění dílčích kupních smluv. Je-li časové období uzavřené rámcové smlouvy na dodávky delší než 1 rok, lze předpokládat, že v průběhu tohoto období budou pevné ceny postupně růst a v takovém případě je vhodné do rámcové smlouvy na dodávky zboží zařadit smluvními stranami ujednání o aktualizaci ceníku. Sjednáno by mělo být zejména, jak často lze přistoupit k této aktualizaci a za jakých podmínek.

Není-li tato možnost sjednána, vystavuje se prodávající riziku, že nebude schopen do konce účinnosti rámcové smlouvy na dodávky ceny za předmět plnění dílčí kupní smlouvy dodržet a musel by od rámcové smlouvy případně odstoupit. Kupující naopak může být v případě sjednání aktualizace cen vystaven nepředvídatelnému tlaku prodávajícího na navyšování cen za předmět plnění dílčí kupní smlouvy a v důsledku by ho to rovněž vedlo např. k odstoupení od dané rámcové smlouvy.

Rizika jsou tedy oboustranná, a proto je např. doporučeníhodné doplnit smluvní ujednání rámcové smlouvy takto:

1. *„Jednotkové ceny včetně daně z přidané hodnoty za předmět plnění dílčí kupní smlouvy jsou platné po celou dobu účinnosti rámcové smlouvy.*

2. *Smluvní strany se dohodly, že prodávající provede aktualizaci jednotkových cen včetně daně z přidané hodnoty pravidelně jedenkrát za rok, nejdéle však do 31. ledna daného roku. Nové ceny budou platné od 1. března daného roku.*
3. *Prodávající se zavazuje, že navýšení jednotkových cen za předmět plnění dílčí kupní smlouvy nebude vyšší než 2,5 % původní ceny za předmět plnění dílčích kupních smluv, uvedených vždy v poslední aktualizované verzi cen v rámcové smlouvě.*
4. *Změna jednotkové ceny za předmět plnění dílčí kupní smlouvy je také možná v případě, že v průběhu účinnosti rámcové smlouvy dojde ke změnám daňových předpisů, upravujících výši daně z přidané hodnoty.“*

Uváží-li však smluvní strany ihned od počátku uzavření rámcové smlouvy, že nechtějí připustit aktualizaci cen za předmět plnění dílčích kupních smluv v průběhu její účinnosti, budou smluvní ujednání v rámcové smlouvě uzavřena následovně:

1. *„Jednotkové ceny včetně daně z přidané hodnoty za předmět plnění dílčí kupní smlouvy jsou platné po celou dobu účinnosti rámcové smlouvy a jsou cenami konečnými a nepřekročitelnými.*
2. *Změna jednotkové ceny za předmět plnění dílčí kupní smlouvy je možná pouze v případě, že v průběhu účinnosti rámcové smlouvy dojde ke změnám daňových předpisů, upravujících výši daně z přidané hodnoty.“*

#### 2.5.11 Místo, okamžik a způsob odevzdání zboží

Místo pro odevzdání předmětu plnění dílčích kupních smluv je stanoveno rámcovou smlouvou na dodávky zboží, a to např. formou její přílohy, ve které je uveden seznam odběrných míst kupujícího. Předmět plnění dílčích kupních smluv však také může být odevzdáván např. prostřednictvím dopravce a povinnost prodávajícího bude splněna předáním předmětu dílčích kupních smluv prvnímu dopravci k přepravě do odběrného místa kupujícího. Pokud se rámcová smlouva o odeslání předmětu dílčích kupních smluv nezmiňuje a předmět je určen jednotlivě, ale má být teprve vyroben nebo dodáván ze zásob, nastane okamžik jeho dodání tak, že je kupujícímu umožněno s ním nakládat v odběrném místě kupujícího a prodávající to kupujícímu včas oznámí (tzv. souběh dvou okolností – doručení notifikace a umožnění nakládání se zbožím).<sup>92</sup>

---

<sup>92</sup> BEJČEK, Josef. Kapitola 10. Dodávka zboží a zhotovení díla. In: Obchodní smlouvy: závazky v podnikání, s. 229

### 2.5.12 Lhůta dodání

Lhůta pro dodání je většinou navázána na okamžik nabytí účinnosti dílčí kupní smlouvy. Tato lhůta pro plnění předmětu dílčí kupní smlouvy může být stanovena v hodinách, dnech, týdnech či konkrétním datem. Smluvní strany si jej v rámcové smlouvě na dodávky ujednávají dle svých potřeb. Jen zřídka se lze setkat s rámcovou smlouvou, ve které by nebyla dojednána.

Případy prodlení s dodáním předmětu plnění dílčí kupní smlouvy je vhodné ujistit v rámcové smlouvě na dodávky zboží např. přiměřeně stanovenou smluvní pokutou za prodlení s dodáním předmětu plnění dílčí kupní smlouvy a opět toto porušení zařadit do výčtu podstatných porušení, které je zákonným důvodem k odstoupení od rámcové smlouvy dle ustanovení § 2002 občanského zákoníku<sup>93</sup>.

Prodlení s dodáním předmětu plnění dílčích kupních smluv však nemusí být způsobeno jen ze strany prodávajícího, ale naopak kupujícího. Smluvní ujednání o lhůtě dodání předmětu plnění dílčích kupních smluv je tedy vhodné doplnit o možnost sjednání jejího prodloužení po dohodě smluvních stran, to např. z důvodu nepřipravenosti prostor kupujícího pro montáž a dodávku předmětu plnění dílčí kupní smlouvy – v praxi se běžně stává, že prostory podléhají např. dlouhodobé rekonstrukci, která není v době stanoveného termínu dodání ještě dokončena a prostory z tohoto důvodu ještě nejsou připraveny pro montáž a dodávku předmětu plnění dílčí kupní smlouvy. Smluvní ujednání v rámcové smlouvě je vhodné pro tyto případy upravit např. následovně:

1. *„Prodávající řádně dodá předmět dílčí kupní smlouvy ve lhůtě 30 kalendářních dnů ode dne účinnosti dílčí kupní smlouvy, nestanoví-li si smluvní strany v dílčí kupní smlouvě jinak. Kupující se zavazuje poskytnout prodávajícímu součinnost při dodání předmětu dílčí kupní smlouvy tak, aby mohl být v uvedené lhůtě dodán.“*

### 2.5.13 Odpovědnost za vady

Vzhledem k tomu, že v našem demonstrativním případě je uzavřena rámcová smlouva na dodávky zboží mezi obchodní společností, jako prodávajícím a nepodnikatelem – státem, resp. organizační složkou státu, jako kupujícím, vztahuje se následující zejména na nepodnikatele.

V rámcových smlouvách na dodávky zboží jsou využívány pro tento účel dva právní instituty, tj. záruka za jakost a práva z vadného plnění.

---

<sup>93</sup> PETROV, Jan. Občanský zákoník: komentář. 2019. s. 2157.

Povinností prodávajícího je dodávat předmět plnění dílčích kupních smluv bez vad. Vada je jakékoliv plnění předmětu dílčích kupních smluv, které je odchýlením od technických parametrů stanovených rámcovou smlouvou na dodávky zboží. Ustanovením § 2161 občanského zákoníku a ustanovením § 2165 občanského zákoníku jsou upravena tzv. zákonná práva kupujících z vadného plnění. Dle uvedeného má prodávající povinnost dodat kupujícímu bezvadný předmět plnění. Projeví-li se vada do šesti měsíců od dodání, platí vyvratitelná domněnka, že věc již trpěla vadou v čase dodání. Dle ustanovení § 2165 občanského zákoníku může náš kupující uplatnit právo z vad spotřebního zboží do 24 měsíců. Práva z vadného plnění<sup>94</sup> lze uplatnit prostřednictvím zodpovědnosti za vady, kterými trpěl předmět plnění dílčích kupních smluv v momentě přechodu nebezpečí škody na kupujícího, a to i projeví-li se později. Zjevné vady musí být reklamovány ihned u prodávajícího, vady skryté ihned po jejich projevení. Konkrétními nároky z vadného plnění mohou být dodání nové movité věci, u oprav odstranitelných – oprava, doplnění chybějících částí nebo přiměřená sleva z kupní ceny, u oprav neodstranitelných lze uplatnit nárok na odstoupení od dílčí kupní smlouvy či opět žádat o přiměřenou slevu z kupní ceny za předmět plnění dílčí kupní smlouvy.

### 2.5.14 Záruka za jakost

Záruka za jakost je odlišná od odpovědnosti za řádné splnění. V rámci běžné odpovědnosti za řádné splnění dodavatel odpovídá za to, že předmět plnění rámcové smlouvy na dodávky zboží má v okamžiku jeho převzetí určité vlastnosti a je schopno sloužit svému účelu. Při poskytnutí záruk za jakost podnikatel navíc garantuje, že předmět plnění dílčí kupní smlouvy bude po určitou dobu způsobilý k užívání pro obvyklé účely nebo si zachová své obvyklé vlastnosti. Projeví-li smluvní strany vůli si ji v určité lhůtě sjednat, pak je více než vhodné v rámcové smlouvě na dodávky zboží doplnit i tato ujednání, která stanoví sjednanou délku lhůty vztahující se k záruce za jakost předmětu plnění a jeho vlastnostem. Není-li v rámcové smlouvě na dodávky zboží uvedeno, o které vlastnosti se přímo jedná, vztahují se k jeho účelu a vlastnostem obvyklým (§ 1919 odst. 1 občanského zákoníku). Projeví-li se vada předmětu plnění rámcové smlouvy v režimu záruky za jakost, stačí již pouhé

---

<sup>94</sup> Ustanovení § 2099 - § 2112 občanského zákoníku

zjištění, že vada vznikla ve sjednané lhůtě a nemusí již být prokazováno, že existovala již při převzetí věci.<sup>95</sup>

Je-li vůle smluvních stran ujednat si v rámcové smlouvě podmínky stran záruky za jakost dodávaného předmětu plnění dílčích kupních smluv, je vhodné si ji ujednat např. v následujícím znění.

1. *„Prodávající poskytuje záruku za jakost dodaného předmětu plnění dílčích kupních smluv po dobu 60 měsíců. Záruka za jakost zboží počíná běžet od předání bezvadného předmětu plnění dílčí kupní smlouvy kupujícímu.“*

### 2.5.15 Utvrzení dluhu

V oblasti smluvní jsou již běžně užívány utvrzovací nástroje, v oblasti rámcových smluv tomu není jinak a také zde se lze setkat s typickými nástroji typu smluvní pokuta.

Smluvní pokuta je již tradičně velmi oblíbeným utvrzovacím institutem a je zpravidla běžnou součástí profesionální obchodní smlouvy. Při jejím sjednávání smluvními stranami je však nezbytné brát v ohled nejen její výši, poté uplatňování, vymáhání, ale také potencionální možnost jejího zneužití. Utvrzená povinnost smluvní pokutou může být teoreticky (a mnohdy i prakticky) porušena úmyslně za účelem vyvázání se. Je důležité zdůraznit, že od počátku takového jednání by se jednalo o jednání v rozporu s dobrými mravy, legitimního očekávání a je více než zřejmé, že by takové jednání nalomilo důvěru mezi obchodními partnery.

Nicméně při koncipování zajišťované povinnosti smluvní pokutou je třeba počítat i s touto možností a při její modifikaci nevytvářet případný prostor pro takové jednání. Zaplacením smluvní pokuty by nemělo být dotčeno splnění povinností smluvních stran, které je prostřednictvím smluvních pokut zajišťováno.

Smluvní pokuty jsou aplikovány zejména pro případ prodlení s dodáním předmětu dílčí kupní smlouvy, avšak v návaznosti na kapitolu o nabytí účinnosti dílčí kupní smlouvy je vhodné zajistit tímto způsobem i případnou pozdní akceptaci:

1. *„V případě prodlení prodávajícího s dodáním předmětu plnění dílčí kupní smlouvy ve stanovené lhůtě má kupující právo uplatnit vůči prodávajícímu smluvní pokutu ve výši 0,2 % z ceny nedodané části dodávky za každý i započatý den prodlení.“*
2. *V případě porušení povinnosti prodávajícího doručit kupujícímu zpět potvrzenou dílčí kupní smlouvu nebo sdělení o nepřijetí dílčí kupní*

<sup>95</sup> ONDREJOVÁ, Dana. Průvodce uzavíráním smluv. 2020, s. 228.

*smlouvy, a to nejpozději do 5 pracovních dnů následujících ode dne doručení dílčí kupní smlouvy prodávajícímu, má kupující právo uplatnit vůči prodávajícímu smluvní pokutu ve výši 2 % hodnoty zaslané dílčí kupní smlouvy (neuzavřené dílčí kupní smlouvy), nejméně však ve výši 2 000,- Kč.*

3. *Zaplacením smluvní pokuty není dotčeno splnění povinnosti, která je prostřednictvím smluvní pokuty zajištěna.“*

Méně obvyklým nástrojem je kauce či jistina. Při uzavření rámcové smlouvy je složena na účet třetí osoby, a z ní je poté v případě neplnění povinností uspokojen kupující či prodávající, dokud svým povinnostem nedostojí.

#### 2.5.16 Změny závazku

Smluvní strany mohou rovněž připustit změnu závazku, a to v souladu s ustanovením §§ 1879–1907 občanského zákoníku. Změny se mohou dotknout jak subjektů závazkového vztahu, ale také jeho obsahu. Změna závazku v osobě věřitele (postupitele) může nastat postupní smlouvou, a to i bez souhlasu dlužníka. Jedná se o změnu dobrovolnou a nový věřitel (postupník) se tak stává nejen majitelem nové pohledávky, ale je také aktivně legitimován k jejímu vymáhání. Nelze však postoupit celý závazkový vztah, pouze jednotlivé pohledávky, tzn. že např. původní věřitel nemůže odstoupit od rámcové smlouvy, neboť již není jejím věřitelem, není-li mezi věřitelem postupitelem a postoupeným dlužníkem ujednáno jinak<sup>96</sup>.

Opět je zcela na jejich uvážení původních smluvních stran, zda již při uzavření rámcové smlouvy smluvně neupraví případnou změnu závazku dle ustanovení § 1881 odst. 1 občanského zákoníku:

*„Smluvní strany se dohodly, že nelze postoupit pohledávku, kterou má prodávající za kupujícím bez předchozího písemného souhlasu kupujícího. Postoupení pohledávky v rozporu s tímto ustanovením je od počátku neplatné.“*

*„Smluvní strany nejsou oprávněny převést nebo postoupit práva a povinnosti vyplývající z rámcové smlouvy či dílčích kupních smluv na třetí osobu bez souhlasu druhé smluvní strany.“*

---

<sup>96</sup> PETROV, Jan. Občanský zákoník: komentář. 2019. s. 2006.

Smluvní strany si také mohou na základě své projevené vůle sjednat odlišná práva a povinnosti od původního závazku, resp. přidat či je změnit. Více také kapitola“ Závaznost rámcové smlouvy vůči dílčí realizační smlouvě“.

### 2.5.17 Odstoupení od smlouvy

Rámcové smlouvy na dodávky jsou zpravidla uzavírány na delší časové období, mohou být uzavřeny na dobu určitou i na dobu neurčitou a opět je zcela na zvážení smluvních stran, jak dlouhý časový úsek pro uzavírání dílčích kupních smluv na základě rámcové smlouvy zvolí. Avšak s ohledem právě na tuto dlouhodobost je vhodné si v rámcové smlouvě stanovit konkrétní porušení, která budou považována za podstatná. Jejich porušení je poté důvodem k odstoupení od smlouvy<sup>97</sup>.

Bude-li k odstoupení od rámcové smlouvy na dodávky jednou ze smluvních stran přistoupeno, nebude mít vliv na platnost již realizovaných dílčích kupních smluv.

Smluvní strany mohou považovat za podstatné porušení např. následující:

*„Smluvní strany považují za podstatné porušení rámcové smlouvy zejména, pokud:*

- 1. prodávající nejméně ve třech případech v době účinnosti rámcové smlouvy nedoručí potvrzenou dílčí kupní smlouvu ve stanovené době nebo nedoručí sdělení o jejím nepřijetí;*
- 2. prodávající opakovaně poruší (více než 2x v době účinnosti rámcové smlouvy) podmínky uzavřených dílčích kupních smluv, tj. zejména:*
  - je v prodlení s dodáním předmětu plnění dílčích kupních smluv,*
  - dodá předmět plnění dílčích kupních smluv v rozporu s technickými parametry stanovenými rámcovou smlouvou,*
- 3. kupující je v prodlení s úhradou platby déle než 30 dnů po splatnosti faktury.“*

Nelze také nezmínit ustanovení § 1765 občanského zákoníku, které zakládá právo jedné ze smluvních stran domáhat se vůči druhé straně obnovení jednání o rámcové smlouvě, prokáže-li se změna okolností po uzavření této smlouvy, a to tak podstatné, že založila hrubý nepoměr znevýhodněním jedné z nich buď neúměrným snížením hodnoty předmětu plnění dílčích kupních smluv či neúměrným zvýšením nákladů na plnění předmětu dílčích kupních smluv. To však neplatí pro dotčenou

---

<sup>97</sup> Ustanovení § 2002 občanského zákoníku

smluvní stranu, která na sebe v rámcové smlouvě na dodávky převzala nebezpečí změny okolností. Dotčenou smluvní stranu neopravňuje uplatnění tohoto práva odložit plnění. Prokáže-li se tato podstatná změna okolností po uzavření rámcové smlouvy na dodávky, může to v důsledku vést dotčenou smluvní stranu až k odstoupení od ní, aniž by byly naplněny podstatná porušení v ní uvedené.

### 2.5.18 Závěrečná ustanovení

V závěrečných ustanoveních rámcové smlouvy na dodávky jsou obvykle uvedena ustanovení, která nelze zcela zařadit do předchozích oddílů či článků smlouvy, avšak jsou z určitého důvodu pro smluvní strany důležité. Typicky jsou to např. ustanovení týkající se např. závazku o mlčenlivosti či tzv. salvátorské klauzule (viz také kapitola „Vliv neplatných ustanovení“) apod.

S ohledem na uzavírání rámcové smlouvy na dodávky je vhodné zařadit např. následující ustanovení:

1. *„Smluvní strany se dohodly, že všechny informace obsažené v rámcové smlouvě a dílčích kupních smlouvách a také informace poskytované si v průběhu své spolupráce považují za důvěrné. Závazek mlčenlivosti není časově omezen a povinnost zachovat mlčenlivost o důvěrných informacích trvá i po ukončení spolupráce, a to i po ukončení plnění rámcové smlouvy a dílčích kupních smluv“.*
2. *„Stane-li se kterékoliv ustanovení této Rámcové smlouvy či Dílčí realizační smlouvy neplatné, neúčinné či nevykonatelné, zůstává platnost, účinnost a vykonatelnost ostatních ustanovení této Rámcové smlouvy či Dílčí realizační smlouvy neovlivněna a nedotčena, nevyplývá-li z povahy daného ustanovení, obsahu Rámcové smlouvy či Dílčí realizační smlouvy nebo okolností, za nichž bylo toto ustanovení vytvořeno, že toto ustanovení nelze oddělit od ostatního obsahu Rámcové smlouvy nebo Dílčích realizačních smluv.“*

### 3 Závěr

Ačkoliv nejsou rámcové smlouvy smlouvami nominátními, jak vyplývá z uvedeného, mají v oblasti obchodních vztahů své neopominutelné místo. Dlouhodobě prezentovaná výkladová problematika Nejvyššího soudu ČR ve smyslu neexistence závazku rámcových smluv byla v této práci vyvrácena. Rámcové smlouvy nemohou být označovány jako právní nástroj, který není vůbec závazný. Rámcové smlouvy jsou smlouvami, a i Nejvyšší soud ČR jim v důsledku toho místo přiznal. Stejně tak nelze o rámcových smlouvách tvrdit, že nezakládají závazek smluvních stran, neboť obsahují řadu dílčích závazků, které upravují nejen proces následně uzavíraných dílčích kupních smluv, ale také např. závazek mlčenlivosti.

Komparací české právní úpravy rámcové smlouvy s úpravou německou bylo zjištěno, že i zde se potýkají s obdobnou problematikou ve smyslu jejího zařazení pod určitý smluvní typ. Německá právní úprava rámcových smluv se opírá o německý občanský zákoník, resp. jeho druhou knihu, kterou je upraveno právo závazkové §§ 241 až 853. Právním podkladem německých rámcových smluv je ustanovení § 305 německého občanského zákoníku, které se týká zahrnutí všeobecných obchodních podmínek do smlouvy. Jedná se o předem formulované smluvní podmínky, vhodné pro větší množství smluv, zahrnuté po dohodě smluvních stran do předmětných smluv. Avšak ustanovení § 305 německého občanského zákoníku nelze zcela chápat obdobným způsobem jako ustanovení § 1751 českého občanského zákoníku upravující podmínky užití obchodních podmínek ve smlouvě. Srovnání obou pojetí je rozdílné a složitější, neboť německé pojetí obchodních podmínek je materiální, zatímco české pojetí je formální.

Ani v českém právní prostředí nelze rámcové smlouvy svým pojetím chápat jako stanovení podmínek budoucího smluvního vztahu, které mají povahu obchodních podmínek. Rámcové smlouvy a obchodní podmínky, jsou právními nástroji velmi užitečnými, avšak zcela rozdílnými. Jejich ztotožňování by v důsledku vedlo k aplikační problematice ve smyslu upřednostňování vlastního textu ve smlouvě oproti inkorporovaným obchodním podmínkám do textu rámcové smlouvy, potažmo i do textu dílčích realizačních smluv.

Také komparací rámcové smlouvy s obdobnými právními nástroji, kterými jsou např. smlouvy o smlouvách budoucích, smlouvy přípravné či smlouvy závislé, se opět potvrdilo, že rámcové smlouvy jsou svým způsobem jedinečným právním nástrojem, ač není postaven na zákonem daném smluvním typu. Ostatně to potvrzuje i široké spektrum jejich využití, neboť jsou velmi úspěšně užívány i v oblastech mimo obchodních, např. v pracovně právních vztazích. Zvláštní právní úpravy se jim dostává např. v oblasti zadávání veřejných zakázek, veřejného zdravotního pojištění, bankovníctví, resp. platebním styku a mnoha dalších.

Rámcové smlouvy na dodávky se staly mezi obchodníky velmi vyhledávaným právním nástrojem, kterým je v oblasti dodavatelsko-odběratelských vztahů dosaženo zejména právní jistoty a stability mezi smluvními stranami. Současně však rámcová smlouva vnáší do obchodního vztahu vysoký stupeň flexibility a snížení transakčních nákladů při následných uzavíráních dílčích kupních smluv.

Uzavření rámcové smlouvy na dodávky zboží přináší řadu výhod, kterými jsou bezesporu nejen úspora času při administraci následných dílčích kupních smluv, ale také fixace jednotkových cen po dobu účinnosti rámcové smlouvy, časová flexibilita rozsahu plnění rámcové smlouvy, zajištění operativních a kontinuálních dodávek předmětu smlouvy apod. Je-li v rámcové smlouvě na dodávky precizně upravený proces uzavírání dílčích kupních smluv, pak jsou smluvní strany při jejich uzavírání ušetřeny opakované identifikaci jejich předmětu plnění, stanovování jeho ceny, určování místa odběru, termínu dodání apod.

Jestliže rámcové smlouvy přináší časovou úsporu při administraci dílčích kupních smluv, o to větší administrativní a právní péče by měla být věnována jejímu samotnému uzavírání, resp. vymezování vzájemných práv a povinností smluvních stran. Je více než žádoucí, aby budoucí smluvní partneři precizně konzultovali smluvní obsah své rámcové smlouvy ještě před jejím uzavřením, aby ji poté uzavřeli k oboustranné spokojenosti, neboť se jedná zpravidla o vzájemný obchod většího rozsahu v delším časovém úseku.

Přestože rámcové smlouvy na dodávky nabízí k využití maximální potenciál, který mohou smluvní strany aplikovat ve prospěch vzájemného a oboustranně výhodného obchodního vztahu, obsahuje mnoho z nich neúplná či zcela absentující smluvní ujednání. Do obchodního vztahu je tak vnášen prvek nejistoty a vzájemná obchodní spolupráce trpí pro-

blematickými úskalími. Práce se proto věnovala ryze praktické problematice a upozornila na nejčastější nesnáze rámcových smluv na dodávky. V tomto ohledu přináší práce mnoho řešení a doporučení do praxe.

Závěrem lze konstatovat, že se rámcové smlouvy, ač jsou smlouvami inominátními, vyvinuly se v čase ve velmi praktický a užitečný právní nástroj, který je úspěšně využíván a jehož aspekty přesahují nejen do oblasti soukromoprávní, ale také do oblasti veřejnoprávní.



## Resume

Many contractual obligations are implemented through framework contracts since a legal framework of rights and obligations of contracting parties is specified by these to ensure their long-term and mutual cooperation.

The thesis is divided into three thematic units. By a comparison of the Czech legal arrangements of a framework contract with the German one, it was revealed that even here they have some problems with a similar issue in terms of its classification within a particular kind of contract. The legal basis of German framework contracts is a paragraph 305 provision of the German Civil Code, which concerns an incorporation of general terms and conditions into a contract. These are pre-arranged contract terms applicable for more contracts included after the contracting parties' contract into contracts in question. The comparison of both approaches is different and more complex because the German approach to terms and conditions is material while the Czech approach is formal.

By comparing the framework contract with similar legislative tools such as agreements on future contract, preparatory contracts or conditional contracts, it was confirmed again that the framework contracts are a unique legislative tool in comparison with similar legislative tools although it is not built on a kind of a contract given by law. The framework contract in its concept cannot be considered conditions for contractual obligations that are considered trade terms and conditions. The framework contracts and trade terms and conditions are practical legislative tools, however utterly different.

One of the most frequently concluded framework contracts is a framework contract on goods delivery which became a sought-out legislative tool among traders. The topic thus deals with purely practical issues aiming at a questionable issue of framework contracts on goods delivery, it draws attention to selected provisions that may cause problems in practical usage and offers suitable recommendations.

## Resumé

Mnoho smluvních vztahů je realizováno prostřednictvím rámcových smluv, neboť je jimi vymezen právní rámec práv a povinností smluvních stran za účelem zajištění jejich dlouhodobé a vzájemné spolupráce.

Závěrečná práce byla rozdělena do třech tematických celků. Komparací české právní úpravy rámcové smlouvy s úpravou německou bylo zjištěno, že i zde se potýkají s obdobnou problematikou ve smyslu jejího zařazení pod určitý smluvní typ. Právním podkladem německých rámcových smluv je ustanovení § 305 německého občanského zákoníku, které se týká zahrnutí všeobecných obchodních podmínek do smlouvy. Jedná se o předem formulované smluvní podmínky, vhodné pro větší množství smluv, zahrnuté po dohodě smluvních stran do předmětných smluv. Srovnání obou pojetí je rozdílné a složitější, neboť německé pojetí obchodních podmínek je materiální, zatímco české pojetí je formální.

Komparací rámcové smlouvy s obdobnými právními nástroji, kterými jsou např. smlouvy o smlouvách budoucích, smlouvy přípravné či smlouvy závislé, se opět potvrdilo, že rámcové smlouvy jsou v porovnání s obdobnými právními nástroji jedinečným právním nástrojem, ač není postaven na zákonem daném smluvním typu. Rámcové smlouvy svým pojetím nelze chápat jako podmínky smluvního vztahu, které mají povahu obchodních podmínek. Rámcové smlouvy a obchodní podmínky jsou právními nástroji praktickými, avšak zcela rozdílnými.

Jedna z nejčastěji uzavíraných rámcových smluv je rámcová smlouva na dodávky zboží, která se stala mezi obchodníky vyhledávaným právním nástrojem. Téma se tedy věnuje také otázkám ryze praktického charakteru se zaměřením na problematiku úskalí rámcových smluv na dodávky zboží, upozorňuje na vybraná ustanovení, která mohou v praxi problematicky působit a navrhuje vhodná řešení.

## Použité zdroje

### Monografie

1. BEJČEK, Josef a Josef ŠILHÁN. Obchodní smlouvy: závazky v podnikání. V Praze: C. H. Beck, 2015. Academia iuris (C. H. Beck). ISBN 978-80-7400-574-9.
2. BEJČEK, Josef, KOTÁSEK, Josef, PŘÍKAZSKÁ, Monika a kol. Obchodní podmínky. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016, s. 64.
3. DOHNAL, Jakub, Miroslav GALVAS a Jakub OLIVA. Obchodní smlouvy. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-489-6.
4. ELIÁŠ, Karel. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-922-2.
5. HERMAN, Pavel. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-595-1.
6. HOFFBAUER, Christiane. Der Rahmenvertrag in der Lieferbeziehungen. Berlin: Logos Verlag Berlin, 2010. ISBN 978-3-8325-2510-1.
7. HULMÁK, Milan a kol. Občanský zákoník V: závazkové právo: obecná část (§1721 2054): komentář. Praha: C.H. Beck, 2014
8. PETROV, Jan. Občanský zákoník: komentář. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-747-7.
9. PILÍK, Václav, Miroslav SEDLÁČEK, Dalibor NOVÝ, Valentina NEDĚLOVÁ, Jakub MAUR a Rostislav KOLÁŘ. Smlouvy přípravného druhu. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Právo prakticky. ISBN 978-80-7598-450-0.
10. ONDREJOVÁ, Dana. Průvodce uzavíráním smluv. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Právo prakticky. ISBN 978-80-7598-806-5.

## POUŽITÉ ZDROJE

---

11. RABAN, Přemysl. Obchodní Právo. Brno: Vydání první. Václav Klemm – Vydavatelství a nakladatelství, 2020. ISBN 978-80-87713-19-8.
12. HENDRYCH, Dušan. Právní slovník. 3., podstatně rozš. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckovy odborné slovníky. ISBN 978-80-7400-059-1.

## Odborné články

1. POREMSKÁ, Michaela. Rámcové smlouvy versus dynamické nákupní systémy. Právní Fórum. Wolters Kluwer. Praha. Ročník 9. Číslo 1. Datum vydání prosinec 2011. ISSN 1214-7966. s. 22.
2. PŘÍKAZSKÁ, Monika. Rámcové smlouvy po rekodifikaci. *Obchodněprávní revue*, roč. 2016, č. 9, s. 2547
3. NOVÁČEK, Roman. Rámcové smlouvy. *Právní rozhledy*, roč. 2004, č. 1, s. 13–18.
4. BEJČEK, Josef. Některá úskalí racionality obchodních podmínek. *Právní rozhledy*, roč. 2015, č. 18, s. 614–615.

## Internetové zdroje

1. JURA FORUM. Rahmenvertrag – Definition, Erklärung, Bedeutung & Vorteile. [www.juraforum.de](http://www.juraforum.de). Online. [2022-05-04]. Dostupné: <https://www.juraforum.de/lexikon/rahmenvertrag>
2. RECHTSWÖRTERBUCH. Gesetzte. Bürgerliches Gesetzbuch (BGB). © 2022 RA Plus GmbH – Alle Angaben ohne Gewähr. [www.rechtsworтерbuch.de](http://www.rechtsworтерbuch.de). Online. [2022-04-03]. Dostupné: <https://www.rechtsworтерbuch.de/gesetze/bgb/>
3. VÁŽNÝ, František. Rozhodnutí nejvyššího soudu – ve věcech občanských (1868–1941). Digitální knihovna Právní fakulty. © 2019 Právní fakulta Masarykovy univerzity. Online. [2022-02-19]. Dostupné: <https://digi.law.muni.cz/handle/digi-law/4368>;
4. VÁŽNÝ, František. Rozhodnutí nejvyššího soudu – ve věcech občanských (1868–1941). Digitální knihovna Právní fakulty. © 2019 Právní fakulta Masarykovy univerzity. Online. [2022-

02-19]. Dostupné: <https://digi.law.muni.cz/handle/digi-law/4320>

## Judikatura

1. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 32 Cdo 24/2010 ze dne 28. 06. 2011. Nejvyšší soud. Detail. Rozhodnutí. © 2018 Nejvyšší soud. Online. [2022-02-25]. Dostupné: [https://nsoud.cz/Judikatura/judikatura\\_ns.nsf/Web-Search/A21C7A067A4EFA1AC1257A4E00670298?openDocument&Highlight=0,null](https://nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/Web-Search/A21C7A067A4EFA1AC1257A4E00670298?openDocument&Highlight=0,null),
2. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 23 Cdo 1888/2007 ze dne 22. 09. 2009. Nejvyšší soud. Detail. Rozhodnutí. © 2018 Nejvyšší soud. Online. [2022-02-25]. Dostupné: [https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura\\_ns.nsf/Web-Search/ECEF94EE92C97F63C1257A4E0067B977?openDocument&Highlight=0](https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/Web-Search/ECEF94EE92C97F63C1257A4E0067B977?openDocument&Highlight=0),
3. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. NS 32 Cdo 3488/2010 ze dne 28. 08. 2012. Nejvyšší soud. Detail. Rozhodnutí. © 2018 Nejvyšší soud. Online. [2022-02-28]. Dostupné: [https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura\\_ns.nsf/Web-Search/E556DD1941E3874FC1257A7900461173?openDocument&Highlight=0](https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/Web-Search/E556DD1941E3874FC1257A7900461173?openDocument&Highlight=0),
4. Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 1579/2014 ze dne 9. 9. 2014. Nejvyšší soud. Detail. Rozhodnutí. © 2018 Nejvyšší soud. Online. [2022-02-25]. Dostupné: [https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura\\_ns.nsf/Web-Search/3740FF8F52DCF525C1257D5B004B6EC4?openDocument&Highlight=0,null](https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/Web-Search/3740FF8F52DCF525C1257D5B004B6EC4?openDocument&Highlight=0,null),
5. Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 5105/2014 ze dne 31. 5. 2016. Nejvyšší soud. Detail. Rozhodnutí. © 2018 Nejvyšší soud. Online. [2022-03-13]. Dostupné: [https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura\\_ns.nsf/Web-Search/88E9844C96DD7EAF125800A003B0B72?openDocument&Highlight=0,null](https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/Web-Search/88E9844C96DD7EAF125800A003B0B72?openDocument&Highlight=0,null),
6. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 2304/2019 ze dne 11. 5. 2020. Nejvyšší soud. Detail. Rozhodnutí. © 2018 Nejvyšší soud. Online. [2022-03-13]. Dostupné:

- [https://www.nsoud.cz/judikatura/judikatura\\_ns.nsf/Web-Search/10AD4ED60059F5C4C12585B900160DB0?openDocument&Highlight=0,null,r%C3%A1mcov%C3%A1,smlouva](https://www.nsoud.cz/judikatura/judikatura_ns.nsf/Web-Search/10AD4ED60059F5C4C12585B900160DB0?openDocument&Highlight=0,null,r%C3%A1mcov%C3%A1,smlouva)
7. Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 948/2014 ze dne 5. 9. 2014. Nejvyšší soud. Detail. Rozhodnutí. © 2018 Nejvyšší soud. Online. [2022-03-13]. Dostupné: [https://www.nsoud.cz/judikatura/judikatura\\_ns.nsf/Web-Search/155C6E44A12E3016C1257D8B0029DF33?openDocument&Highlight=0,null,r%C3%A1mcov%C3%A1,smlouva](https://www.nsoud.cz/judikatura/judikatura_ns.nsf/Web-Search/155C6E44A12E3016C1257D8B0029DF33?openDocument&Highlight=0,null,r%C3%A1mcov%C3%A1,smlouva)
  8. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Cdo 3234/2014 ze dne 22. 6. 2016. Nejvyšší soud. Detail. Rozhodnutí. © 2018 Nejvyšší soud. Online. [2022-04-11]. Dostupné: [https://www.nsoud.cz/judikatura/judikatura\\_ns.nsf/Web-Search/02275646D5A5CD0FC1258017003BEA02?openDocument&Highlight=0](https://www.nsoud.cz/judikatura/judikatura_ns.nsf/Web-Search/02275646D5A5CD0FC1258017003BEA02?openDocument&Highlight=0),
  9. Usnesení Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 249/97 ze dne 26. 2. 1998. 2015 © Ústavní soud. Online. [22-05-04]. Dostupné: [https://nalus.usoud.cz:443/Search/GetText.aspx?sz=2-249-97\\_1](https://nalus.usoud.cz:443/Search/GetText.aspx?sz=2-249-97_1)
  10. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 2014/2014 ze dne 27. 5. 2015. Nejvyšší soud. Detail. Rozhodnutí. © 2018 Nejvyšší soud. Online. [2022-04-12]. Dostupné: [https://www.nsoud.cz/judikatura/judikatura\\_ns.nsf/Web-Search/BC6400B181C841C5C1257F2B002B436F?openDocument&Highlight=0](https://www.nsoud.cz/judikatura/judikatura_ns.nsf/Web-Search/BC6400B181C841C5C1257F2B002B436F?openDocument&Highlight=0),
  11. Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 178/2010 ze dne 18. 10. 2010. Nejvyšší soud. Detail. Rozhodnutí. © 2018 Nejvyšší soud. Online. [2022-04-30]. Dostupné: [https://www.nsoud.cz/judikatura/judikatura\\_ns.nsf/Web-Search/A1A1EC5DBE1365D3C1257A4E0065773B?openDocument&Highlight=0,null](https://www.nsoud.cz/judikatura/judikatura_ns.nsf/Web-Search/A1A1EC5DBE1365D3C1257A4E0065773B?openDocument&Highlight=0,null),

---